

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς «ἀναγνωσμά ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ δραχμὰς 100. Ἐξάμηνος
δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει
τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βερβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 38ος

Ἀθῆναι 31 Ἰανουαρίου 1931

Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 9

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΑΝΟΙΞΗ

ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΝΤΑΡΟΥΛΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Γιατὶ καταλάβαινα πὼς δὲν μοῦ ἀξι-
ζαν πιά τὰ χάδια, ὅστερα ἀπὸ τὸ ψέμμα
ποῦ εἶχα πεῖ.

Σὰν καθήσαμε μετ' τὴ μάμμα μου στὸ
τραπέζι νὰ φάμε, γιατί ὁ πατέρας μου
τὶς πιδὸ πολλές φορές ἔμενε τὸ μεσημέρι
στὰ κτήματά μας, τὸ φαῖ δὲν μοῦ πῆ-
γαινε κάτω, κι' ἀφοῦ ἐβίβασα τὸν ἑαυτό
μου νὰ φάω λίγο, ἔπιασα νὰ μελετήσω
τὴν Ἱερὰ Ἱστορίᾳ γιὰ τὸ ἀπογευμα-
τινὸ μου μάθημα.

Ἐγὼ κοίταζα μέσα στὸ βιβλίον, δὲν
καταλάβαινα τί ἐδιάβαζα, γιατί τὸ μυα-
λό μου ἐγύριζε ὁλοένα στὸ ἀντάμωμα
τοῦ δασκάλου μου μετ' τὸν πατέρα μου·
γι' αὐτὸ σκεπτόμουνα τί τρόπο θάβρι-
σκα, νὰ ἐλέγα στὸ δάσκαλό μου τὴν
ἀλήθειαν τ' ἀπόγευμα ποῦ θὰ σχολάζα-
με, καὶ νὰ τὸν παρακαλοῦσα νὰ μὴν ἔλε-
γε στὸν πατέρα μου τίποτα.

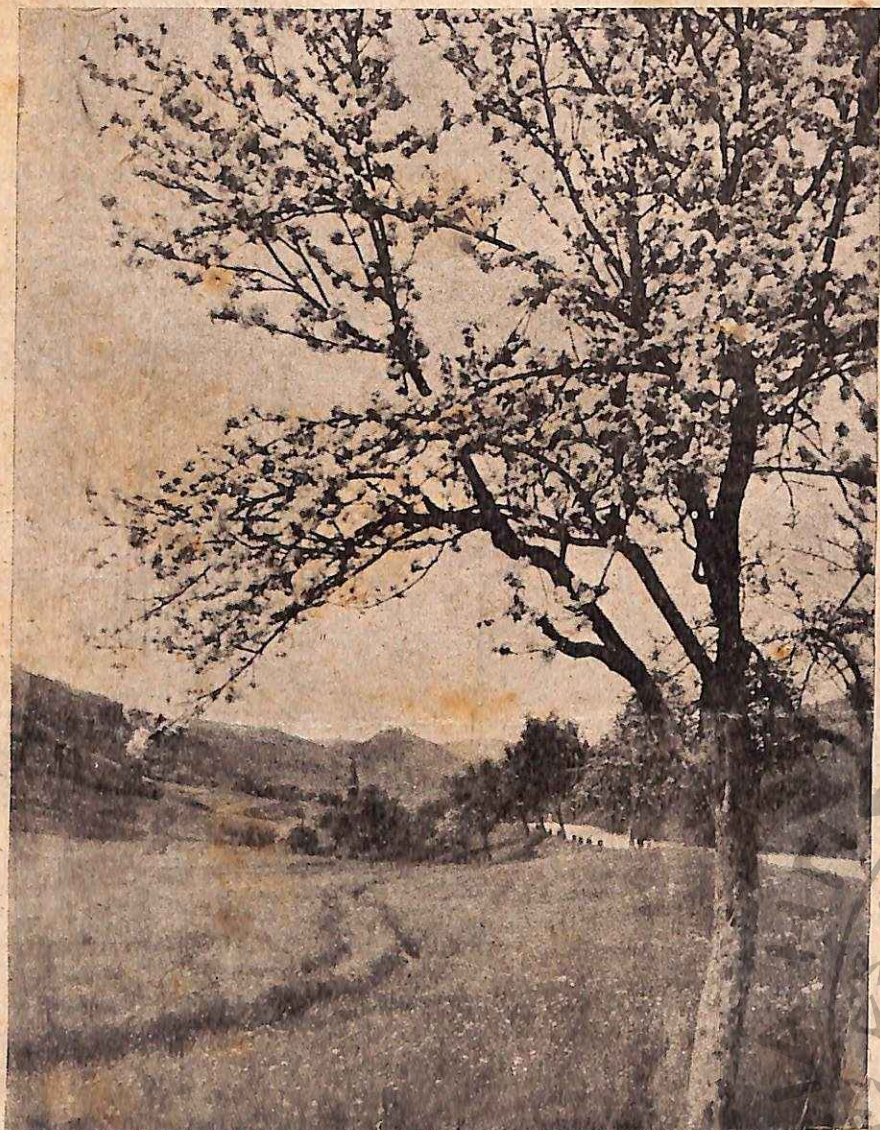
Ξεκίνησα γιὰ τὸ σχολεῖον, καὶ στὸ
δρόμον πῆγαίνα σιγὰ-σιγὰ, μετ' σκυμμένον
τὸ κεφάλι, λὲς καὶ τὸ βάραινε ἡ σκέψῃ,
ποῦ μοῦ τρυβέλιζε τὸ μυαλό ἀπὸ τὸ
πρωτ'· κι' ὅταν ζύγισα σ' αὐτό, δὲν τολ-
μοῦσα νὰ κοιτάξω τοὺς συμμαθητὲς μου
ὅπως τὴν ἡμέραν ποῦ εἶχα γίνῃ πρωτό-
σχολος, παρὰ πῆγα καὶ κάθησα στὴ θέ-
ση μου, μέσα στὴν τάξιν, σὰν βρεγμένη
γάτα.

Ὅταν σὲ λίγο μπῆκε ὁ δάσκαλος κι'
ἄρχισε τὸ μάθημα, ἐγὼ μετ' λοξὰς ματιὰς
πρασπαθοῦσα νὰ τὸν κοιτάξω, γιὰ νὰ
καταλάβω ἂν μ' ἔδλεπε ὑποπτα· μὰ ἐ-
κεῖνος ἔδειχνε ἀδιαφορίαν, κι' ἐνόμισα
πὼς δὲν εἶχε ἀκόμῃ ὑποπτεύσει τὴν ἀ-
λήθειαν, κι' ἔτσι θὰ τοῦ τὴν ἔλεγα ἐγὼ
ζητώντας καὶ συχώρεσιν.

Ἀμὰ ἦλθε ἡ ὥρα νὰ μᾶς σχολάσῃ,
φώναξε δυνατὰ:

— Νὰ φύγετε ὅλοι, νὰ μείνῃ μόνο ἐ-
δῶ ὁ Φεγάρης ποῦ τὸν θέλω.

Σ' αὐτὸ τὸ ἀκουσμα, τὸ τόσο κρίσιμο
γιὰ μένα, ἡ καρδιά μου ἄρχισε ἕνα δυ-
νατὸ καὶ ἄτακτο κτύπον, λὲς κι' ἤθελε

Μὲ τὰ χιόνια τοῦ Γενάρου
Ποιὸ ἀπ' τὰ δέντρα ἔχει τὴ χάριν
Νάνθη καὶ νὰ λουλουδίξῃ;
Ὡ! καὶ ποῖός δὲν τὸ γνωρίζει:

Εἶναι ἡ Μυγδαλιά ποῦ πρώτῃ
Προμηνάει τὴν ἐρχομένην
Ἀνοιξιν, τὴ γλυκεῖαν νιότην
Τῆς Χρονιᾶς — ἡ εὐλογημένη!

να βγή έξω από το σπίτι μου, τα πόδια μου παράλυσαν και δεν είχα κουράγιο να κουνήθω από τη θέση μου, να πάω κοντά του και να του τα πω μόνος μου όλα.

Ο δάσκαλός μου πήγε και στάθηκε μια στιγμή δρθιος στην πόρτα του σχολείου, κι' αφού είδε πως οι συμμαθητές μου είχαν φύγει όλοι, και δεν ακούγονταν οι φωνές κι' οι αλαλαγμοί τους, που συνήθιζαν σε κάθε σχολασμα, και σαν είπε και στον επιστάτη να έφευγε, γιατί θα κλειδώνει ο ίδιος την πόρτα του σχολείου, γύρισε ύστερα σε μένα, και, βγάζοντας τη ζωγραφιά από το σακκάκι του, μου είπε με καλό τρόπο!

—Θέλω να μου πής, πριν ιδω τον πατέρα σου, σ' τη ζωγραφιά σου;

Εμένα εκείνη τη στιγμή μεπερδευτήκε η γλώσσα μου, και έφευγα από το στόμα μου, άθελα, ένα τρεμουλιαστό ναί. Κι' ενώ ήθελα να το διορθώσω, να πω την αλήθεια και γονατίζοντας μπροστά του να του ζητήσω συχώρεση, με πρόλαβε εκείνος και μου είπε με άγριεμένη φωνή:

—Δε φτάνει που έγινες πρώτα κλέφτης, κι' ύστερα ψεύτης στους συμμαθητάς σου, μα θέλεις ακόμη να βουλώσης και μένα, και εξακολουθείς να μου λες ψέμματα! Για όλα αυτά θα σ' αφήσω κλειδωμένο εδώ μέσα όλη τη νύχτα, να έχης συντροφιά τα ποντίκια και τις νυφίτσες.

Σ' αυτά τα λόγια του, άρχισα να τρέμω σαν καλαμόφυλλο που το δέρνει άγριας άέρας. Γονάτισα μπροστά του λέγοντάς του με κλάμματα κι' αναφυλλητά όλη την αλήθεια, κι' ακόμη: Συχώρε με, δάσκαλέ μου, μη μ' αφήσης τη νύχτα εδώ, και δε θα το ξανακάμω πιά.

—Όχι, μου απάντησε εκείνος θυμωμένα, τώρα πια είναι άργά: θα μείνης εδώ άπόψε, γιατί μόνο έτσι μπορεί να σε κάνω άνθρωπο.

Και προχώρησε προς την πόρτα, να φύγει και να με κλειδώσει μέσα.

Εγώ τότε απελπίστηκα τόσο, που μου φάνηκε πως έχανα τον κόσμο, κι' από το φόβο μου έβαλα κάτι φωνές τρομαχτικές, και τόσο είχα βγει από τα λογικά μου, που σύρθηκα κοντά του γονατιστός, του έπιασα τα πόδια και, παρακαλώντας τον να με συχωρέσει, του είπα ανάμεσα στ' άλλα.

—Συχώρε με, δάσκαλέ μου, και την άλλη Δευτέρα θα φέρω να σου δώσω την πενταρούλα που μου δίνει κάθε Κυριακή ο πατέρας μου, για να πάρω στραγάλα ύστερα από την έκκλησίά.

Ακούοντας έτσι, ο δάσκαλός μου είπε δαγκλώνοντας τα χείλη του.

—Δεν φτάνει που έγινες κλέφτης και ψεύτης, μα θέλεις ακόμα να μου κάνης και δωροδοκία με την πενταρούλα

που μου τάζεις! Κι' άμέσως δίνοντας άγριο τόνο στη φωνή του, πρόσθεσε.

—Όχι, δεν είσαι άξιος να σε συχωρέσω, —και κινήθηκε βιαστικός κατά την πόρτα να την κλειδώσει και να φύγει.

Καθώς άκουσα να βάζει το κλειδί στην πόρτα, μου φάνηκε πως με τύλιξε ένα μαύρο σύννεφο και τα μάτια μου δεν βλέπανε τίποτα άλλο από πυκνό σκοτάδι. Δεν μπόρεσα πια να σταθώ ούτε στα γόνατά μου, και έπεσα σαν ξερός στο χώμα, νομίζοντας πως μαζί με το κλειδωμά της πόρτας, θα με περιτριγυρίζουν όλα τα ποντίκια και οι νυφίτσες.

Αντί όμως ν' άκούσω το τρίξιμο που θα έκανε το κλειδί, άκουσα βήματα να ζυγώνουν στο μέρος μου, και έννοιωσα ένα χέρι να πιάνει το δικό μου, και τη φωνή του δασκάλου που μου έλεγε γλυκά:

—Έλα να πάς στο σπίτι σου.

Δεν ήθελα να το πιστέψω, και νόμιζα πως όνειρευόμουν, μα κατάλαβα πως ήταν αλήθεια, γιατί το χέρι του δασκάλου μου με ανασήκωσε από τη γη και με δδήγησε στην έξοδο.

Εκλεισε τότε την πόρτα, και κρατώντας με πάντοτε απ' το χέρι, έπήραμε μαζί τη δημοσιά.

Εκεί με γλυκά λόγια μου είπε πόσο μεγάλο ήταν το κακό που είχα κάνει, μα ότι είχε την πεποίθηση πως αυτό θα μου γινότανε μάθημα, για να γίνω μια μερα καλός άνθρωπος.

Υστερα, αφού μου πήρε την υπόσχεση πως δεν θα ξανακάνω, ποτέ πια, τέτοια πράγματα, μου πρόσθεσε για να με ήσυχάσει, γιατί έτρεμα σαν το ψάρι, ότι δεν θα το έλεγε στον πατέρα μου, και μου έδωσε τη ζωγραφιά, λέγοντάς μου να πάγω να τη βάλω στο μέρος απ' όπου την είχα πάρει.

Με χτύπησε προστατευτικά στον ώμο, και αφού μου είπε να μη πω σε κανέναν από τους συμμαθητές μου, τί με ήθελε που με κράτησε τελευταίο, έκανε να φύγει από κοντά μου.

Γουπίασα με λαχτάρα το χέρι, του το καταφίλησα, τον αποχαιρέτησα με δάκρυα στα μάτια, και ανακουφισμένος πήρα το δρόμο για το σπίτι μου.

Αμα έφτασα σ' αυτό, ή πρώτη μου δουλειά ήταν ν' άνοιξω την κασέλα και να βάλω με τρόπο μέσα στο τσεπύρι του πατέρα μου, τη ζωγραφιά που είχα πάρει: έφαγα ύστερα ήσυχασμένος, από το ψωμί με το ρετοσί, που μου έβαλε πρόθυμα ή μάνα μου, και σε λίγο πήρα το βιβλίο μου να μελετήσω το μάθημα της άλλης ήμέρας.

Δεν πρόφτασα όμως να το καλομάθω, γιατί μ' έπιασε ένας δυνατός πονοκέφαλος, μαζί με κρυάδες σ' όλο μου το κορμί: έπαι τότε της μάνας μου πως δεν μπορούσα, και ήθελα να πέσω στο κρεβάτι χωρίς να φάγω το βράδυ.

Η μάνα μου, στο άκουσμα πως είμαι άρρωστος, μου εξέστρωσε το κρεβάτι, και ήθελε να φωνάξει τη γειτόνισσά μας, τη γρηά Χρυσάφεια, να με ξεμάτιαζε, γιατί έλεγε: πως βέβαια θα με είχαν ματιάσει, που τόσο μικρός είχα γίνει πρωτόσχολος.

Εγώ όμως, που ήξερα από ποιά αιτία άδιαθέτησα, της είπα να μη τη φώναζε. Ξαπλώθηκα στο κρεβάτι και κουλώθηκα από το κεφάλι για να μου περάσουν οι κρυάδες και να ζεσταθώ, να κοιμηθώ, και έτσι να ξεχάσω τα όσα είχα πάθει όλη τη μέρα. Έσφιγγα τα μάτια μου, μα ύπνος δε μου έρχότανε, γιατί και νωρίς ήταν, και ακόμη δεν τόν άφινε να με ζυγώσει το παραγμένο μυαλό μου με τις σκέψεις που το βασανίζανε.

Με το βράδυασμα ήρθε ο πατέρας μου σπίτι μας, και αφού δεν με βρήκε να διαβάζω, ρώτησε τη μάνα μου που με είχε στείλει: και σαν έμαθε από εκείνη πως ήμουν άδιάθετος και πεσμένος, και την υποψία της πως μπορεί να με είχαν ματιάσμένο, είπε με άδιαφορία: «Κολοκύθια με τη ρίγανη, το μάτιασμα το λένε σεις οι γυναίκες: γύρευε τι τρεχάματα και πηδήματα έκανε στο σχολείο και στο δρόμο, έδωσε και έτσι άδιαθέτησε. Πιστεύω πως το πρωί θα είναι καλά.» Και χωρίς να προσέση τίποτε άλλο, της έζήτησε να στρώσει τραπέζι να φάνε, γιατί ήταν πολύ πεινασμένος.

Σαν άκουσα αυτά, σφίχτηκε ή καρδιά μου, γιατί νόμισα πως ο πατέρας μου, μιλώντας έτσι άδιαφορα για μένα, κάτι θα είχε μάθει από τα καμώματά μου με τη ζωγραφιά.

Μα ή αγωνία μου αυτή δεν βάσταξε πολύ, γιατί, ως που να βάλει ή μάνα μου τραπέζι, τον έννοιωσα που ήρθε σιγά-σιγά κοντά μου, και σαν άφουγκράστηκε την αναπνοή μου, τον άκουσα να λέη: «Κάνε Θεέ μου, να μην έχη τίποτα κακό και το πρωί να τόν ξεμερώσης καλά.» Και τα λόγια του αυτά έχυσαν άμέσως στην καρδιά μου το βάλσαμο της παρηγοριάς.

Όλη εκείνη τη νύχτα κακοκοιμήθηκα, γιατί κάθε λίγο τινάζόμουν στο κρεβάτι μου από το ίδιο τρομαχτικό όνειρο: έβλεπα κάθε φορά που με ξανάπαιρνε λίγος ύπνος, πως ο δάσκαλός μου μ' έδερνε μπρός σε όλους τους συμμαθητές μου, και ύστερα τους έβαζε να περνούν από κοντά μου ένας ένας και να με φτύνουν κατόμουτρα, λέγοντάς μου «ψεύτη και κλέφτη που μάς έκανες τόν παινέκα!»

Το πρωί της άλλης ήμέρας, πετάχτηκα από το κρεβάτι μου, και σαν πήγα να πλυθώ, μου φάνηκε πως το κρύο νερό που έρριξα στο κεφάλι μου, μ' έφερε στα συγκαλά μου, και ήσυχασα σαν συλ-

λογίστηκα πως εκείνο το έπεισόδιο ήταν ένα κακό όνειρο που πέρασε, αφού με τη βοήθεια του δασκάλου μου είχε μείνει και άθμενε μυστικό.

Έμαθα και το μάθημά μου νεράκι, (το διάβασα μ' όρεξη, γιατί το μυαλό μου είχε ξεφορτωθεί κάθε βαρειά σκέψη,) και χαλαρωμένος ξεκίνησα για το σχολείο. Είπα καλά το μάθημα ήμα ήλθε ή σειρά μου, πήρα ένα μπράβο από το δάσκαλό μου, λες νά' ήθελε να μου δείξω μ' αυτό, πως δε θυμότανε πια καθόλου τι είχε συμβεί μαζί μας με τη ζωγραφιά. Η αλήθεια είναι, πως κι' εγώ από τότε, ως που τελείωσα και την τετάρτη τάξη, δεν του έδωκα την παραμικρή άφορμή να μετανόηση, έστω και για μια στιγμή, που με είχε συχωρέσει σ' αυτόν το παιδί του σε φταίξιμο.

Με την επιμέλεια και την πρόοδο που έδειχνα στα μαθήματα, αυτός ήταν ένθουσιασμένος μαζί μου, κι' όποτε άντάμωνα τον πατέρα μου, πάντοτε έβρισκε να του λέη καλά λόγια για μένα, και του έκανε σύσταση πως έπρεπε να με άφήσει να τελειώσω και το Γυμνάσιο.

Αφού τελείωσα το Δημοτικό σχολείο, ο πατέρας μου μ' έστειλε στο θέτο μου, που έμενε στην πρωτεύουσα της επαρχίας μας. Αυτή ήταν μακριά από το χωριό μας τρεις ώρες δρόμο, κι' είχε Έλληνικό σχολείο και Γυμνάσιο. Τα τελείωσα και τα δύο, χωρίς να μείνω ποτέ διетής σε καμιά τάξη.

Αμα πήρα και το άπολυτήριο του Γυμνασίου και πήγα να ξεκαλοκαιριάσω στο χωριό μου με τους γονείς μου, όπως έκανα και τις άλλες χρονιές στις διακοπές του σχολείου, ο πατέρας μου, που στα τελευταία χρόνια είχε κατορθώσει με τη δουλειά του να διπλασιάσει τα κτήματά μας, αποφάσισε να με στείλει και στο Πανεπιστήμιο, κι' όταν μου το είπε αυτό, μου πρόσθεσε πως θα είχα συντροφιά στο ταξίδι μου, κι' δδηγό στην Αθήνα, τον παλιό μου δάσκαλο, που θα πήγαινε κι' αυτός εκεί να φροντίσει για τη σύνταξή του.

Δυό ήμέρες πριν να φύγω για την Αθήνα, πέρασε ο παλιός δάσκαλός μου από το σπίτι μας, και μαζί βγήκαμε να πάμε περίπατο και να μιλήσουμε. Περνώντας από την έκκλησιά του χωριού μας, κοντοστάθηκε μπροστά σ' αυτήν και, δείχνοντας την σε μένα, μου είπε:

—Θυμάσαι 'Ανδρέα, το παλιό εκείνο έπεισόδιο με τη ζωγραφιά;

Εγώ κοκκίνησα και του απάντησα. —Δεν το ξέχασα κι' ούτε θα το ξεχάσω ποτέ, γιατί αυτό μ' έκανε να μη λέω ψέμματα και να σ' ευγνωμονώ για το τόσο καλό μάθημα που μου έδωσες, κι' ακόμη περισσότερο, γιατί την καλοσύνη να μην κάνης γιαυτό κουδέντα στον πατέρα μου: και να τόν λυπήσης κατάκαρδα.

—Η αλήθεια είναι, μου είπε τότε εκείνος, πως είχα άποφαση να του το πω από ένθουσιασμό, γιατί φαντάστηκα, πως μπορούσες να την είχες κάνει σύ, αφού ήσουν και τόσο καλλιγράφος.

«Μα σαν την κοίταξα καλύτερα, την βρήκα πως ήταν με τέχνη καμωμένη, και τότε κατάλαβα πως δεν ήταν δική σου, και πρόσέχοντάς την ακόμη πιο πολύ, είδα, πως στη ρίζα ενός από τα κυπαρίσια του προαυλίου της, ήταν μια υπογραφή, Α. Πόπας, έτσι που έμοιαζε σαν παράρριζο.

«Τό όνομα αυτό μου θύμισε έναν μηχανικό της Εταιρείας του Σιδηροδρόμου Πελοποννήσου, που έμεινε εδώ και πολλά χρόνια στο χωριό μας, κι' ήταν φίλος του πατέρα σου.

«Υστερα από αυτό, έθεβαιώθηκα πως κάπου την βρήκες στο σπίτι σας, την πήρες και την έφερες στο σχολείο.

«Όταν έδωξα τους συμμαθητάς σου και σε κράτησα, έπερίμενα που σε ρώτησα αν ήταν δική σου, πως θα μου έλεγες άμέσως την αλήθεια, κι' επειδή δεν μου την είπες, έθύμωσα και πήρα την άποφαση να σε κλειδώσω μέσα, όχι για να σάψήσω όλη τη νύχτα εκεί, γιατί αυτό θα ήταν άπάνθρωπο, παρά να έρχόμουν από καμιά ώρα να σ' έλευθερώσω.

«Με τόν τρόπο όμως που μου είπες μέσα στη σαστιμάρα σου, να σε συχωρέσω και θα μου έφερνες την πενταρούλα που σου έδινε ο πατέρας σου κάθε Κυριακή, έκανες να μου έλθουν άθελα

γέλια, που για να τα συγκρατήσω, έδάγκανα τα χείλη μου.

«Μου πέρασε έτσι ο θυμός, κι' αντί να κλειδώσω την πόρτα, γύρισα και σε πήρα, και σου έδωκα στο δρόμο τη ζωγραφιά, και τις άλλες συμβουλές που σου βγήκαν σε τόσο καλό.

«Και μόνον σαν έμεινα μόνος, εξέσπασα σ' άκράτητα γέλια με την πενταρούλα σου, που μου την έταξες με τόσο παιδική άφέλεια».

Αμα τελειώσαμε τόν περίπατό μας και χωρίσαμε με τόν δάσκαλό μου, πήγαμε στα σπίτια μας να ετοιμάσουμε τα πράγματα μας για το ταξίδι. Εγώ τότε έζήτησα από τόν πατέρα μου, να έπαιρνα μαζί μου και τη ζωγραφιά, για να μου θύμιζε, όπως του είπα, την Έκκλησιά του χωριού μας στο διάστημα που θα ήμουν στα ξένα.

Μου την έδωσε, και αποφάσισα να πάρω και το Γεροστάθη μαζί μου που τόν αγαπούσα ξεχωριστά από τα άλλα μου βιβλία, και την έβαλα μέσα σ' αυτόν, άκριβως στη σελίδα που είχαμε μάθημα την ήμέρα που την πήγα να τη δείξω στο σχολείο.

Από τότε, όπως βλέπεις, δεν τα άποχωρήστηκα και τα έχω να μου θυμίζουν το έπεισόδιο της παιδικής μου ζωής, που άπάνω σ' αυτό, ο καλόκαρδος εκείνος δάσκαλός μου φέρθηκε τόσο μυαλωμένα, όσο λίγοι δάσκαλοι της έποχής του ήξεραν να φερθούνε.

ΠΑΝ. Δ. ΣΕΦΕΡΑΝΣ

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΓΑΤΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Θ'.

Όσotόσο το αυτοκινητάκι εξακολουθούσε να δουλεύει. Και δός του, δός του, κατάφερε ν' άνοίξη δρόμο μέσ' από το χωμάτινο εκείνο ύψωματάκι και να περάσει. Ο τυφλοπόντικας, έννοείται, είχε καταφύγει στα ύπόγεία του. Κι' ο 'Αράτης, αφού άδειαζε το πιάτο του Τόπ, έτρεξε κοντά μου να μ' ευχαριστήσει.

Τότε είδαμε το αυτοκινητάκι να φεύγει πάλι, σέρνοντας πίσω του και το άδειο πιάτο, με τέτοια τρεχάλα που, αν βαστούσε το κουρδισμά του, θα φτανε σε μισή ώρα στην Αθήνα!

Τό ακολουθήσαμε τρέχοντας, περίεργοι να ιδούμε πότε και πως θα σταματούσε.

Μπήκε στο δάσος κι' εξακολούθησε την τρεχάλα του. Τάφ-τάφ-τάφ-τάφ!...

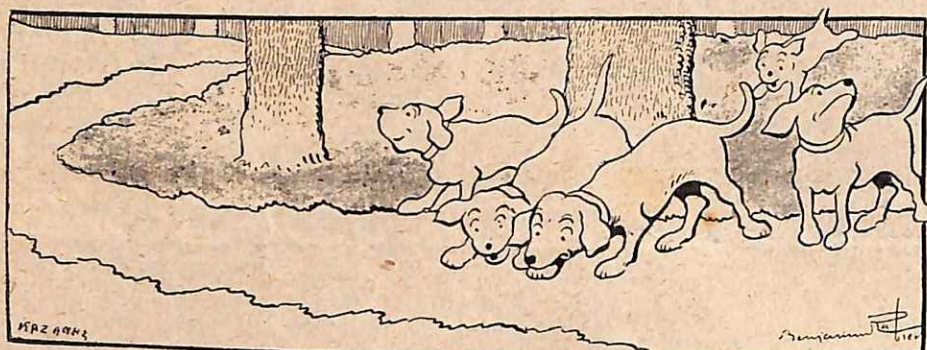

Ἐκεῖ ἦταν δυο-τρεις κυνηγοί, καὶ τὰ σκυλιὰ τους, — ἕνα σωρὸ σκυλιὰ — εἶχαν μυριστεῖ ἕνα δυστυχισμένο λαγουδάκι, ποὺ ἂν τῷβρισκαν καὶ τῷπιαναν, ἢ τὸ σκότωναν οἱ κυνηγοί, σίγουρα θὰ τὸν πουλοῦσαν στὸ μπάριμπι-Γιάννη νὰ τὸ κἀνῃ σιβέ... Μ' αὐτὴ τὴν ἰδέα, κι' ὄχι μόνο ἀπὸ τὴ λύπη ποὺ μοῦ ἔκανε τὸ καίμενο τὸ ζῶο, εὐχρήθηκα ἀπομέσα μου νὰ γλυτώσω.

Ἀλλὰ δὲν ἦταν καὶ τόσο εὐκόλο. Εἶχε κουραστεῖ νὰ τρέξη, ἐνῶ τὰ σκυλιὰ ποὺ τὸ κυνηγοῦσαν, δὲν φαινόταν καθόλου κουρασμένα. Κι' ἂν τῷβρισκαν, ἀλίμονό του!

Εὐτυχῶς, τὴν κρίσιμη αὐτὴ στιγμή, τὸ αὐτοκινητάκι πέρασε δίπλα του, τρέχοντας μ' ὅλη του τὴ γοηγοράδα. Τὰ σκυλιὰ δὲν εἶχαν φανεῖ ἀκόμα.

Τὸ λαγουδάκι πῆρε θάρρος, ἔβλεπε τὰ δυνατά του, ἔτρεξε καὶ τόφτασε.

— Ἀχ, κύριε σωφῆρ! παρακάλεσε. Πάρτε με καὶ μένα μέσα! Ὑπάρχει καμμιὰ θέση;

Δὲν ἀκούσαμε τί τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ξύλινος σωφεράκης. Εἶδαμε ὅμως τὸ λαγουδάκι νὰ πηδᾷ μέσα στὸ πιάτο ποὺ ἔσπρεγε πίσω του, καὶ νὰ πιάνεται ἀπ' τὴ ράχη τοῦ ἀμειβιοῦ. Πάει! εἶχε σωθεῖ. Σὲ λίγες στιγμὲς χάθηκαν ἀπ' τὰ μάτια μας ὅλα, καὶ δὲν βλέπαμε παρὰ τὰ σκυλιὰ, ποὺ ἔφαχναν μὲ φούρια καὶ μὲ φούρια, ἀλλὰ τοῦ κἀκου, νάνακαλύψουν τὸ ζῶο ποὺ εἶχαν μυριστεῖ.

Δὲν εἶχαν ἰδεῖ τὸ αὐτοκινητάκι καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ καταλάβουν ποῦ χώθηκε τὸ λαγουδάκι ἢ κατὰ ποῦ πῆγε, χωρὶς, νάφηρη ἔχνη καθόλου. Μὰ οὔτε πατημασιές, οὔτε μυροδιά; Πολὺ περίεργο!

Ἀφήσαμε τὰ σκυλιὰ νὰ ψάχνουν καὶ τρέξαμε πίσω ἀπ' τὸ αὐτοκινητάκι. Τὸ φτάσαμε ἀπὸ ἄλλον, πρὸ σύντομο δρόμο. Περνώντας, τὸ λαγουδάκι πῆδησε στὴ φωλιά του καὶ βοήθησε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας του. Καὶ λίγο παραπέρα, τὸ αὐτοκινητάκι σταμάτησε.

Εἶχε πιά ξεκουραστεῖ.
(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΜΕΤΑ ΤΟ ΧΩΡΙΣΜΟ

Ὁ πατέρας ἔφυγε γιὰ ταξίδι μακρινό. Ἐκινήσανε τ' ἀπομεινόμερο κι' οἱ τρεῖς μαζί: ἡ μητέρα κι' ὁ Τάκης πῆ- γαιναν νὰ τὸν κατευδώσουν. Πῆραν τὸν ἡλεκτρικὸ καὶ κατεβήκανε στὸν Πειραιά. Καθισμένοι στὰ γόνατα τοῦ πατέ- ρα του, ὁ Τάκης κοιτοῦσε ἔξω τὸν κάμ- πο, ποὺ χανόταν σὲ μιὰν ἐναλλαγὴ χω- ραφίων καὶ φτωχόσπιτων. Στὸ ἀντικρινὸ κάθισμα ἡ μητέρα καθόταν ἀμίλητη.

— Εἶναι μακριὰ ἐκεῖ, πατέρα;

— Ναί, παιδί μου, πολὺ μακριὰ!

Κι' ὁ πατέρας σηκώνει τὰ ξανθὰ μαλ- λιὰ τοῦ Τάκη καὶ τοῦ χαϊδεύει τὸ μέ- τωπο, ἐνῶ τὸν κοιτάζει τρυφερὰ στὰ με- γάλα γαλανὰ του μάτια...

Ὑστερ' ἀκολουθήσανε τὸ μπαρκάρι- σμα, ἡ φασαρία τοῦ λιμανιοῦ κι' ἡ στιγμή τοῦ ἀποχωρισμοῦ.

Στὴν προκυμαῖα ὁ Τάκης, κρατώντας ἀπ' τὸ χέρι τὴν μητέρα του, βλέπει μὲ θαρσυνισμένα μάτια τὸ πλοῖο νὰ σαλπάρ- ρη. Στὴν πρύμνη, ἀνάμεσα στὸ πλῆθος

τῶν ἐπιβατῶν, ξεχωρίζει τὸν πατέρα νὰ κουνάει τὸ καπέλλο· δίπλα του ἡ μητέ- ρα κουνάει τὸ μαγνητὶ της, ποὺ κάθε τόσο τὸ φέρνει στὰ μάτια γιὰ νὰ σκου- πίσῃ κάποιο δάκρυ. Κι' ἡ τελευταία σφυριγματιὰ σχίζει τὸν ἀέρα ἀν' ἕνας λυγμὸς ποὺ φούσκωνε ὅλων τὰ στήθια...

Τὸ βαπόρι σιγά-σιγά πέρασε τὸ στόμιο κι' ἔστριψε τὸ μικρὸ ἀκρωτήρι· σὲ λίγο δὲ φαινόταν παρὰ ὁ μαῦρος καπνὸς ποὺ ἔβγαине ἀπ' τὸ φουγάρο.

Τὴν ἴδια ὥρα ὁ ἥλιος κατακόκκινος βουτοῦσε στὸ πέλαγο.

Ὅταν γυρίσανε στὸ σπίτι, εἶχε πιά νυχτώσει.

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο δὲν εἶχε φεγγάρι καὶ τὰστέρια ἐλάμπανε στὸν οὐρανὸ ὀλοκόκι- νια, ἢ φασαρία τοῦ λιμανιοῦ κι' ἡ στιγμή τοῦ ἀποχωρισμοῦ.

Ἡ μητέρα ξεκλείδωσε καὶ μπήκανε.

Τὸ σπίτι κρύο καὶ σκοτεινὸ ἔμοιαζε σὰν ἐρημωμένο. Ἐνα σπῆτι παλαιὸ καὶ

θάλεγε, χρόνια παρατημένο, ἀκατοίκητο, ποὺ στὴν παγερὴ ἡσυχία τῶν δωματίων τοῦ παραμονεύανε ὑπουλές ἀρχαίες.

Τὸ σπίτι, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, εἶχε κατὰ τὸ ἐπίσημο. Κι' ὅταν κανένα μόνον ἐξο- τάραιε τὴν ἀπόλυτη ἡσυχία του, ἀντη- χοῦσε παράξενα, ὅπως στὸ θόλο τῆς ἐκ- κλησιᾶς ἢ φωνὴ τῶν παιδιῶν τοῦ κόρου, χαμηλὰ καὶ σὲ ἴσα διαλείμματα, ψιθύρι- ζε, καθὼς σῶπαινε ὁ παπὰς: Ἀμήν!..

Ἀναψαν τὸ φῶς τῆς τραπεζαρίας καὶ κι θήσανε χωρὶς κανεῖς τους νὰ λέγῃ τί- ποτα.

— Ἐλα νὰ σοῦ δώσω νὰ φᾶς, μίλιγε ἡ μητέρα.

Μὰ ὁ Τάκης δὲν ἔχει διόλου ὄρεξη. Κοιτάζει τὴν μητέρα του καὶ βλέπει τὰ μάτια τῆς βαριά καὶ θαρσυνισμένα· πόσο θὰ κλάψῃ σὰ θὰ μείνῃ μόνη! Μὰ κι' ὁ Τάκης θέλει νὰ πῆσῃ στὸ κρεβάτι του, νὰ κρύψῃ τὸ κεφάλι του στὸ προσκεφάλι καὶ νὰ κλάψῃ, νὰ κλάψῃ πολὺ· ἔτσι ἴσως νὰ λυθῇ αὐτὸς ὁ κόμπος ποὺ ἔχει στὸ λαιμὸ καὶ ποὺ τὸν κάνει νάνασινῃ βαριά.

Πρὶν νὰ πλαγιάσῃ, πῆγε καὶ φίλησε τὴν μητέρα του. Ἦθελε κατὰ νὰ τῆς πῇ, νὰ τὴν παρηγορήσῃ μὰ δὲν ἤξερε πῶς. Ὑστερὰ φοβότανε πῶς, ἅμα ἔκανε νὰ μιλήσῃ, θὰ ξέσπαγε σὲ κλάμματα κι' ἴσως ἔτσι νὰ τῆς μεγάλωνε τὴ λύπη.

Ὅταν ξύπνησε τὸ πρωτὶ, ὁ Τάκης εἶχε πονοκέφαλο καὶ στὸ μυαλό του στριφο- γυρίζαν ἕνα σωρὸ πράγματα· εἶχε δεῖ ὄνειρο τὴ νύχτα, κι' ὅπως ἦταν ζαλισμέ- νος, δὲν ἤξερε ἂν ἦταν ξυπνὸς ἢ ἀκόμα ὄνειρεῦσταν.

Εἶδε τὴν μητέρα του νὰ κάθεται σκε- φτικὴ στὸ παράθυρο... Ὁ μπαμπὰς, σκέφτηκε, θάφυγε νωρὶς σήμερα καὶ δὲν τὸν πρόλαβε νὰ τὸν χαιρετίσῃ. Μὰ ὅστε- ρα θυμήθηκε πῶς τελευταῖα δὲν πῆ- γαινε καθόλου στὸ γραφεῖο — κι' ὅλα σιγά- σιγὰ ξεκαθαρίσανε: Ὁ προτομασιές, τὸ κατέβασμα στὸν Πειραιά μ' ὅλες του τίς λεπτομέρειες — ἀκόμα θυμήθηκε καὶ τὰ λάνια ποὺ κρεμαζόνταν ἀπ' τὸν τρο- χιδόδρομο τῆς παραλίας — τὸ μεγάλο σκυ- θρωπὸ βαπόρι, τὸ σαλπάρισμα, ὁ πένθι- μος καὶ γεμάτος σιωπὴ γυρισμός, ὅλα πέρασαν ἀπ' τὸ μυαλό του. Κι' ἀκόμα ὅσα ὄνειρεύτηκε ξανάφανε στὴ φαντα- σία του: βρέθηκε σὲ κάποιο μακρινὸ τόπο· σ' ἕνα κάμπο μεγάλο, ὅπου πελώ- ρια δέντρα, καθρέφτιζαν σὲ γαλάζιες λί- μνες τίς φυλλωσιές τους, ποὺ τίς σμα- ράγδωνε ἕνας φλογερὸς ἥλιος. Ἐνα πο- τάμι φειδωτὸ ἔβανε τίς λίμνες, καὶ ἀνά- μεσά τους ἦταν χτισμένο ἕνα ὁμορφο- λευκὸ σπιτάκι, ὅπου ἔμενε μὲ τοὺς γο- νεῖς του.

Περ' ἀπὸ τὸ δάσος ἀπλωνόντανε φυ- τεῖς μὲ ἀγνωστα φυτά.

Ὅταν ἡ μητέρα του πρόσεξε πῶς εἶ- χε ξυπνήσῃ, τὴ ρώτησε:

— Ποῦ θάνα τώρα, μαμμὰ;
— Στὸ πέλαγος... Ταξιδεύει...
— Θὰ πάμε καὶ μεῖς ἀργότερα; Ἔ!
μαμμὰ!
Μὰ ἐκεῖνη δὲν προσέχει σ' αὐτὴν του

τὴν ἐρώτησιν... Δὲν τοῦ ἀπαντᾷ...
Ἡ ἡμέρα εἶχε προχωρήσει κι' ὁ φθι- νοπωρινὸς ἥλιος ἐσκόρπιζε τὴ χλωρὴν του μελαγχολία στὴ λευκὴ καμαροῦλα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

ΔΑΥΙΔ ΚΟΠΠΕΡΦΗΛΔ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ CH. DICKENS

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Τὸ βράδυ, ὁ κ. Μέλ βυθιζόταν στοὺς ἀριθμούς, γιὰ τὴν κρατοῦσε τὰ λογιστικὰ βιβλία τοῦ ἰδρύματος. Ὑστερὰ, ἀφοῦ ἔ- δγαζε σωστὰ τ' ἀριθμοὶς του, ἔπενε τὸ φλόουτο κι' ἄρχιζε νὰ παίζει μὲ τόσο ζῆλο καὶ τόση προσήλωση, ὥστε σὲ κά- θε στιγμή συλλογίζονταν ὅτι μποροῦσε νὰ τὸν ἰδῇ νὰ ρουφιέται ὀλόκληρο, μέσα στὴν τρύπα τῆς φλογέρας του, καὶ νὰ χάνεται καὶ νὰ σβύνει μέσα ἀπὸ τὰ κλει- διὰ τῆς.

Θυμᾶμαι λοιπὸν τὸν ἑαυτό μου, φτωχὸ κι' ἔρημο παιδάκι καθὼς ἦμουν, νὰ κά- θομαι μὲ τὰ χέρια στὴς τσέπες καὶ ν' ἀ- κούω τίς μελωδίες τοῦ κ. Μέλ, ποὺ εἶ- χαν γιὰ μένα πάντα κατὰ τὸ ἀφάνταστα ὁλοκλήρο. Μέσα ἀπὸ τίς νότες του, μοῦ φαινόταν πῶς ἀκούγα τὸ μακρινὸ θόρυ- δο τοῦ σπιτιοῦ, ὅπου εἶχα ἀφίσει τὴν μη- τέρα μου, ἢ τὰ κύματα νὰ χτυποῦν ἔξω ἀπὸ τὸ καράβι τοῦ Δανιὴλ Πέγκου. Καὶ τί ἔρημος καὶ μοναχὸς ποὺ ἐνοιώθα πῶς ἦμουν τότε!

Ἀνέβαινα νὰ κοιμηθῶ ἀπάνω, στοὺς ἔρημους θαλάμους, καὶ σωριαζόμουν στὸ κρεβάτι μου κι' ἐκλαιγα θυμούμενος τὴν ἀγαπημένη μου Πέγκου. Κατέβαινα τὴν ἄλλη μέρα τὴ σκάλα, κι' ἀπὸ τὸ φεγγίτη ἐβλεπα τὴν μεγάλην καμπάνα τοῦ σχολείου. Σὲ λίγον καιρὸ, θὰ χτυπᾷ καὶ θὰ καλῇ στὴν τάξη τὸ Στίρφορντ καὶ τ' ἄλλα παι- διὰ, κι' ἐγὼ θὰ τρέμω μὴ μὲ περιγελοῦνε. Ὑστερὰ θάρθει κι' ὁ διευθυντής, ὁ τρο- μερὸς κ. Κρίκλ, ποὺ μόνο στ' ὄνομά του ἐνοιώθα ὅτι πάγωναν τὰ πόδια μου.

Ὁ κ. Μέλ δὲν μιλοῦσε καὶ πολὺ μα- ζὶ μου, ἀλλὰ δὲν ἦταν κακός. Ὑποθέτω ὅτι κάναμε συντροφιά ὁ ἕνας στὸν ἄλλον δὶχως νὰ μιλοῦμε. Ἀλλωστε, ὁ κ. Μέλ εἶχε τὴ συνήθεια νὰ μιλεῖ μονάχος του πολὺ συχνά, καὶ τότε κουνοῦσε τὰ χέρια του, ἔτριζε τὰ δόντια του καὶ τραβοῦσε τὰ μαλλιά του. Στὴν ἀρχὴ αὐτὸ μὲ τρό- μαζε, μὰ ὅστερὰ συνήθισα καὶ δὲ μοῦ- καν' ἐντύπωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'

Καινούργιες γνωριμίες

Εἶχε περάσει ἕνας μῆνας, ποὺ ἔκανα αὐτὴ τὴ ζωὴ, ὅταν ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ξύλινο πόδι ἄρχισε νὰ τριγυρίζει τὸ σπίτι μὲ μιὰ σκούπα καὶ μ' ἕναν κουδᾶ νερό. Κατάλαβα ὅτι ἄρχισαν οἱ ἐτοιμασίες γιὰ νὰ δεχτοῦν τὸν κ. Κρίκλ καὶ τοὺς μαθη- τές του. Καὶ δὲ γελάστηκα, γιὰτὶ γρή- γορα ἢ σκούπα ἔφτασε ὡς τὴν τάξη καὶ

μ' ἔδωξε καὶ μένα καὶ τὸν κ. Μέλ. Φύ- γαμε καὶ πήγαμε — δὲν ξέρω κι' ἐγὼ ποῦ. Ἐκεῖνο ποὺ ξέρω εἶναι ὅτι κατὰ τὴν τό- ση σκόνῃ, ὥστε φτερνιζόμενοι ὅλη τὴν ὥρᾳ, σὰ νὰ μὲ εἶχαν χῶσει ὀλόκληρο μέσα σὲ μιὰ τεράστια ταμπακίερα.

Μιὰ μέρα, ὁ κ. Μέλ μοῦ εἶπε ὅτι ὁ κ. Κρίκλ θάρχετο τὸ βράδυ. Μετὰ τὸ τσάι, ἔμαθα ὅτι ἦρθε. Πρὶν πλαγιάσω, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ξύλινο πόδι ἦρθε καὶ μὲ πήρε γιὰ νὰ μὲ παρουσιάσει.

Ὁ κ. Κρίκλ κατοικοῦσε ἕνα μέρος τοῦ σπιτιοῦ πολὺ ἀνετώτερο ἀπὸ τὸ δι- κό μας. Ἐγὼ ἦμουν τόσο σατισμένος καθὼς ἔμπαινα στὸ σαλόνι, ὥστε δὲν εἶ- δα καθόλου τὴν μίστρε Κρίκλ καὶ τὴν κόρη της, ποὺ καθόνταν κι' αὐτὲς ἐκεῖ. Ἐβλεπα μόνο τὸν κ. Κρίκλ, τὸν χοντρὸ αὐτὸ κύριο, ποὺ φοροῦσε ὀλόκληρη συλ- λογὴ ἀπὸ μπρελόκ στὴν καδένα του. Καθόταν σὲ μιὰ πολυθρόνα κι' εἶχε στὸ πλάι του μιὰ μοπιτίλλια κι' ἕνα ποτήρι.

— Ἀ! εἶπε ὁ κ. Κρίκλ, νὰ ὁ μικρός, ποὺ θέλουν λιμάρισμα τὰ δόντια του. Γύ- ρισέ τον ἀπὸ πίσω.

Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ξύλινο πόδι μὲ γύρισε ἀπὸ τὴ ράχη, ὥστε νὰ δεῖξῃ τὴν ἐπιγραφή· κι' ἀφοῦ τὴ διάβασε ὁ διευ- θυνητής, μὲ ξαναγύρισε ἀπ' τὴν ὀψὲ καὶ στάθηκε κι' ὁ ἴδιος πλάι στὸν διευθυντή.

Ὁ κ. Κρίκλ εἶχε ὕψος ἄγριο, τὰ μά- τια του ἦταν μικρὰ καὶ χωμένα. Οἱ φλέ- βες του πετοῦσαν στὸ μέτωπο, ἢ μύτη του ἦταν μικρὴ καὶ τὸ σάγονι τοῦ τερά- στιο. Μὰ ἐκεῖνο ποὺ μοῦκανε περισσό- τερον ἐντύπωση, ἦταν ποὺ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν εἶχε φωνή. Μιλοῦσε πάντα σι- γανὰ κι' αὐτὸ φαίνεται πῶς τοῦ στοίχιζε πολὺ, γιὰτὶ κάθε φορὰ ποὺ μιλοῦσε, τὸ πρόσωπό του ἔπαιρνε ἀπερίγραπτη ἐκ- φραση κακίας, κι' οἱ φλέβες του φού- σκωναν πρὸς πολὺ.

— Λοιπὸν! εἶπε ὁ κ. Κρίκλ. Τί ἔ- χουμε νὰ ποῦμε γι' αὐτὸ τὸ παιδί;

— Τίποτ' ἀκόμα, ἀποκρίθηκε ὁ ἄν-θρωπος μὲ τὸ ξύλινο πόδι. Δὲν ἔτυχ' εὐκαιρία.

Μοῦ φάνηκε ὅτι αὐτὸ δὲν τὸν ἐνθου- σίασε τὸν κ. Κρίκλ. Μοῦ φάνηκε ἐπίσης ὅτι ἡ κυρία καὶ ἡ δεσποινὴς Κρίκλ εὐ- χαριστήθηκαν μ' αὐτό.

— Ἐλάτε ἐδῶ, κύριε, εἶπε ὁ κ. Κρίκλ, κάνοντας νόημα μὲ τὸ χέρι. Ἐχω τὴν τιμὴ νὰ γνωρίζω τὸν πατριὸ σας, πρόσ- θεσε πιάνοντάς με ἀπὸ τ' αὐτὴ. Εἶναι καλὸς κύριος. Τὸν ξέρω καὶ μὲ ξέρε

καλὰ. Τώρα νὰ ἰδοῦμε ἂν ἐσεῖς μὲ ξέρετε. Ἔ;

Καὶ μοῦ τράβηξε τ' αὐτὴ μ' ἄγριο χαμόγελο.

— Δὲν σὰς ξέρω ἀκόμη, κύριε, εἶπα ἐγὼ στενάζοντας ἀπὸ τὸν πόνο.

— Ὅχι ἀκόμα, ἔ; Ὅχι μὲ μάθει, θὰ μὲ μάθει...

— Θὰ μὲ μάθει; Ἐξαναεῖπε μὲ βρον- τερὴ φωνὴ κι' ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ξύλινο πόδι.

Τότε ἀνακάλυψα ὅτι, ἐπειδὴ εἶχε δυ- νατὴ φωνή, ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ ξύλινο πόδι χρησίμευε σὰν εἶδος διερμηνέας τοῦ κ. Κρίκλ, ὅταν μιλοῦσε στὰ παιδιὰ.

Ἐγὼ ἦμουν γεμάτος τρόμο καὶ πε- ριορίστηκα νὰ πῶ ὅτι «εἶχα τὴν ἐλπίδα νὰ τὸν μάθω». Μὰ τὸ αὐτὴ μου ἦταν φωτιά, μοῦ τὸ τσιμποῦσε πολὺ δυνατά.

— Θὰ σοῦ πῶ τί εἶμαι ἐγὼ, εἶπε ὁ κ. Κρίκλ, ἀφίνοντας τὸ αὐτὴ μου, ἀφοῦ ὅμως μοῦ τῷστριψε σὲ σημεῖο ποὺ μοῦ ἦρθαν τὰ δάκρυα στὰ μάτια. Εἶμαι Τάρ- τανος!

— Τάρταρος! εἶπε κι' ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ κορμμένο πόδι.

— Ὅταν λέω νὰ κάνω κάτι τι, τὸ κάνω, κι' ὅταν λέω νὰ κάνουν κάτι τι, ἐννοῶ νὰ γίνε.

— Ἐννοῶ νὰ γίνε! εἶπε κι' ὁ ἄνθρω- πος μὲ τὸ ξύλινο πόδι.

— Εἶμαι χαρακτηρὸς ἀποφασιστικός. Αὐτὸ εἶμαι. Κάνω, τὸ καθήκον μου, αὐτὸ κάνω. Κι' ἐννοῶ ὅλοι νὰ κάνουν τὸ κα- θήκον τους, αὐτὸ ἐννοῶ!.. Δὲ μοῦ λές, πρόσθεσε γυρίζοντας στὸν ἄνθρωπό του, ἦρθε ἄλλη φορὰ ἐκεῖνος ὁ κύριος;

— Ὅχι, ἦταν ἡ ἀπάντησιν.

— Κι' ἔκαμε καλὰ. Μὲ ξέρε καλὰ, φρόνιμα κάνει νὰ φύγει ἀπὸ τὴ μέση.

Ὅποιος μὲ ξέρε, δὲν τὰ βάζει μαζί μου! Δὲν τὰ βάζει μαζί μου ὅποιος μὲ ξέρε! Ἐξανάπε χτυπώντας τὴν παλάμη του στὸ τραπέζι καὶ κοιτάζοντας τὴ γυναῖκα του καὶ τὴν κόρη του. Κι' ἐσεῖς, μικρὲ μου φίλε, πρέπει ν' ἀρχίσετε νὰ μὲ μα- θαίνετε. Μπορεῖτε νὰ πηγαίνετε. Πάρ' τον!

Ἦμουν πολὺ εὐχαριστημένος νὰ φύ- γω, ἀλλὰ εἶχα νὰ κάμω μιὰ παράκληση, ποὺ εἶχε τόση μεγάλὴ σημασία γιὰ μέ- να, ὥστε θαύμασα κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος τὴν τόλμη ποὺ πῆρα νὰ τοῦ πῶ:

— Κύριε, θὰ εἶχατε τὴν καλωσύνη...

— Χέμ! τί πάει νὰ πεί αὐτό; εἶπε ὁ κ. Κρίκλ κοιτάζοντάς με σὰ νάθελε νὰ μὲ κεραυνοβολήσει.

— Θὰ εἶχατε τὴν καλωσύνη, κύριε, νὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ βγάλω ἀπὸ τὴ ράχη μου αὐτὴ τὴν ἐπιγραφή, πρὶν ἔρ- θουν τὰ παιδιὰ; Μετανοῶ πολὺ γιὰ ὅ, τι ἔχω κάμει.

Δὲν ξέρω ἂν ὁ κ. Κρίκλ δοκίμασε τὴν ἐπιθυμία νὰ πηδῇσιν ἀπάνω μου, μὰ πετάχτηκε μὲ τόση φόρα ἀπὸ τὴν πολυθρόνα του, ὥστε ἐγὼ τῷσκασα μο-

νομιάζει και χάθηκα σαν ποντίκι, πριν καλά-καλά νοιώσω τί ήθελαν να μου κάμουν. Σταμάτησα μόνο όταν έφτασα στο θάλαμο. Χώθηκα βαθεία μέσα στο κρεβάτι μου, όπου μ' έπιασε μια τρεμούλα, που βάσταξε δυο ώρες τουλάχιστο.

Τ' άλλο πρωί ήρθε ο κ. Σάρπ. Ο κ. Σάρπ ήταν ο υποδιευθυντής, ο προϊστάμενος του κ. Μέλ. Ο κ. Μέλ έτρωγε μαζί με τα παιδιά, ενώ ο κ. Σάρπ έτρωγε στο τραπέζι του κ. Κρίκλ. Ήταν λεπτός, με μεγάλη μύτη, και κρατούσε πάντα το κεφάλι του γερό, σά να τον βράινει. Τα μαλλιά του ήταν μακρυνά και κασταρά, με έλεγαν ότι πήγαινε και τα κατσάρωνε κάθε Σάββατο, πέρνοντας έξοδο γι' αυτό το σκοπό.

Αυτό μου τύπε ο Τόμμυ Τράτλ. Αυτό ήρθε πρώτος-πρώτος. Μου σύστησε τον έαυτό του με τον ακόλουθο τρόπο: — Τονομά μου είναι χαραγμένο στη δεύτερη γωνία της πόρτας, κοντά στο μεγάλο σύρτη.

— Τόμμυ Τράτλ; του είπα εγώ.

— Ο ίδιος! μου απάντησε.

Κι' άρχισε να μου κάνει άπειρες έρωτήσεις για μένα και για την οικογένειά μου.

Ήταν ευτύχημα που ήρθε πρώτος απ' όλους ο κ. Τράτλ. Ή επιγραφή μου τον διασκέδαζε τόσο πολύ, ώστε δεν σκέφτηκε ούτε να με κοροϊδέψει, ούτε να με λυπηθεί. Μόλις έρχονταν τα παιδιά, μικρά ή μεγάλα, τους φώναζε άμέσως:

— Έλάτε δώ! Έλάτε να σκάσετε στα γέλια!...

Ευτύχημα ήταν επίσης, που τα περισσότερα παιδιά γυρίζαν από τις διακοπές κουρασμένα και δίχως κέφι να γελάσουν και να κοροϊδέσουν. Ήταν βέβαια μερικά, που χοροπηδούσαν τριγύρω μου σά φυλή άγρίων, και κανείς δεν αντίσταθηκε στον πειρασμό να με μεταχειριστεί σαν επικίνδυνο σκυλί. Δηλαδή κάθε φορά που με πλησίαζαν τάχα κατά λάθος, ξαφνιάζονταν προσποιητά και έτρεχαν μακριά, φωνάζοντας:

— Α, δαγκώνει!

— Άλλοι με φώναζαν σαν σκύλο:

— Ψτ! Ψτ! Κάστορ! Φόξ!

— Ολ' αυτά μέσα σε κύκλο ξένο κι' άγνωστο, ήταν πολύ θλιβερά για μένα και μου στοίχισαν πολλά δάκρυα. Ομολογώ όμως, ότι είχα φοβηθεί πολύ χειρότερα.

Όσο δέν, έγιναν επίσημα δεκτός στον κύκλο των παιδιών, παρά μόνο όταν ήρθε ο Στίρφορντ. Με πήραν και με παρουσίασαν μπροστά του, σά να ήταν δικαστής. Ήταν ωραίο παιδί κι' έλοι έλεγαν πως ήταν και πολύ μορφωμένο. Θά ήταν τουλάχιστο έξη χρόνια μεγαλύτερός μου.

Έκαμε λοιπόν ο Στίρφορντ σωστή ά-

νάκριση για να μάθω πως μούδαλαν αυτή την τιμωρία κι' ή δίκη μου έγινε κάτω από ένα υπόστεγο. Ο Στίρφορντ στο τέλος είπε:

— Αυτό, κατά τη γνώμη μου, είναι μεγάλη άτιμία! Απορώ πως κάθησες και σου το φόρεσαν αυτό!

— Έ, αυτό ήταν ή άθώωσή μου.

— Ύστερα με πήρε και κάναμε βόλτες στην αυλή.

— Πόσα λεφτά έχεις, Κόππερφηλδ; με ρώτησε.

— Του είπα πως είχα έφτά σελλίνια.

— Καλά θά κάνεις να μου τα δώσεις έμένα, να σου τα φυλάξω, είπε. Έτσι κάνουν κι' οι άλλοι. Αν θέλεις, έννοει-

ται. Αν δέ θέλεις, μήν κάνεις τίποτα.

Τσακίστηκα να του τα δώσω, θεωρώντας τιμή μου τη φιλική αυτή πρότασή του. Έτσι ο Στίρφορντ πήρε στα χέρια του όλο το περιεχόμενο από το πορτοφόλι της Πέγκυου.

— Να ξεδεφούμε κάτι τι απ' αυτά; με ρώτησε. Τί λές;

— Όχι, ευχαριστώ, του είπα.

— Μά εύκολο είναι, αν θέλεις. Δέν έχεις παρά να το πής.

— Όχι, ευχαριστώ, είπα εγώ άλλη μιά φορά.

— Δέ θέλεις, λόγου χάρη, ναγοράσουμε μιά μπουτίλλια σιρόπι, για ένα-δυο σελλίνια;

(Ακολουθεί)

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ υπό ANATOLE FRANCE

Ε'

Τ' ΑΛΟΓΑ ΤΟΥ ΜΙΜΗ

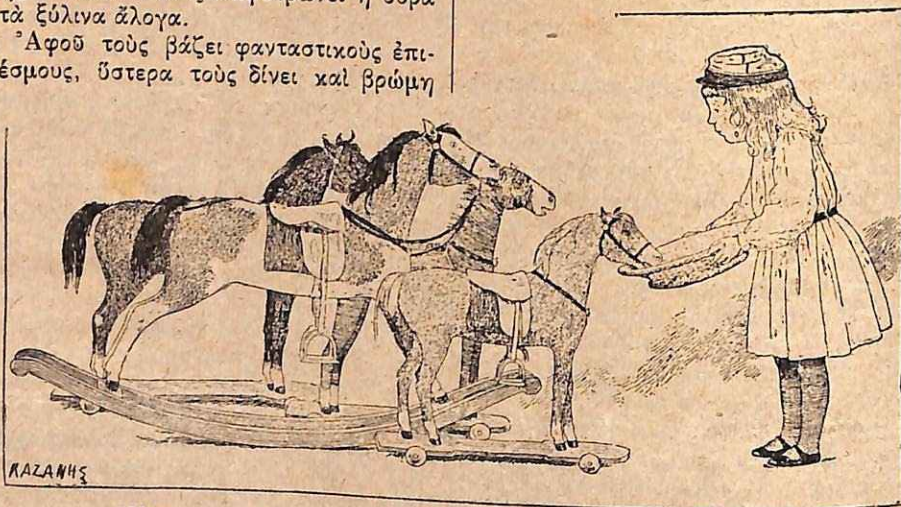
Τά να έχη κανείς σταύλο είναι μεγάλος μπελάς. Τ' άλογο είναι ζωο λεπτό, που θέλει χίλιες δυο περιποιήσεις. Ρωτήστε το Μίμη να σας πη.

Αυτή τη στιγμή δένει μιά πληγή του Ντορή του, που θά ήταν στολίδι ανάμεσα στα ξύλινα άλογα, αν δέν είχε χάσει τη μισή του ούρά στη μάχη. Κι' ο Μίμης σκέπτεται αν ξαναφυτρώνει ή ούρά στα ξύλινα άλογα.

Αφού τους βάζει φανταστικούς επιδέσμούς, ύστερα τους δίνει και βρώμη

που εύλόγησε τον δολοφό της χήρας...

Ο Μίμης έφυγε και τώρα βρίσκεται μακριά. Τα λουλούδια του χαλιού του φαίνονται λουλούδια σε τροπικές χώρες. Καλό ταξίδι, μικρέ Μίμη! Μακάρι να μη γνωρίσης ταξίδι πιδ επικίνδυνο απ' αυτό! Όλοι μας, μικροί και μεγάλοι, ανεβαίνουμε στο ξύλινο άλογό μας και ταξιδεύουμε. Ποιός από μās δέν έχει το ξύλινο άλογό του;

«Ύστερα τους δίνει και βρώμη φανταστική». (Σελ. 102, στ. β').

φανταστική. Με τέτοια τροφή πρέπει να τρέφουμε τα ξύλινα αυτά φαντάσματα, που κάνουν τα παιδιά να ταξιδεύουν στη χώρα των όνειρων.

Ο Μίμης τώρα ξεκινά για τον περίπατο. Ανέβηκε στ' άλογό του. Το δύστυχο το ζωο δέν έχει πια αυτιά και ή χαιτή του μοιάζει με παλιό ξεδοντιασμένο χτένι, κι' όμως ο Μίμης αυτό αγαπά. Γιατί; Ποιός δέ ξέρει!

Τό κόκκινο αυτό άλογάκι του τόχει χαρίσει κάποιος φτωχός. Και τα δώρα των φτωχών έχουν πάντα μιά ιδιαίτερη μουσική χάρη. Ουμνήστε το Χριστό,

Τά ξύλινα άλογα των ανθρώπων τρέχουν σαν τρελλά στους δρόμους της ζωής. Τό ένα τρέχει προς τη δόξα, τ' άλλο προς τις άπολαύσεις. Πολλά πηδούν μέσα στην άβυσσο και σκοτώνουν τους καθαλάρηδες.

Σου εύχομαι, Μίμη, όταν μεγαλώσης, ν' ανεβαίνης πάντα σε δυο άλογα, που θά σε οδηγούν στον ίσιο δρόμο. Τό ένα είναι ζωηρό, τό άλλο καλόβολο, μα και τα δυο είναι ωραία. Τό ένα λέγεται Θάρρος, και τό άλλο Καλωσύνη.

(Ακολουθεί το ζ')

KIMON ALKIANE

ΤΟ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΙ ΤΟΥ ΤΕΜΠΛΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό JULES CHANDEL.

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'
Τό λουλούδο

Τή νύχτα εκείνη ή Νανέττα δέν κοιμήθηκε καθόλου. Τόσο ήταν ταραγμένη με την ιδέα ότι μπορεί να έβλεπε τον Δελφίνο. Ή επίσκεψη αυτή ήταν τό μόνο πράγμα που κυριεύε τό λογισμό της.

Μόλις είχε ξημερώσει, όταν σηκώθηκε κι' έτρεξε στην κάμαρα του Νικόλα που κοιμόταν ακόμη βαθιά, τον ύπνο του στρατηγού την παραμονή μιάς μεγάλης μάχης.

— Άδελφούλη! φώναξε ξεκουτώντας τον δυνατό. Ύψνα! Ύψνα! Είναι ώρα να ξεκινήσουμε!

— Να ξεκινήσουμε; Και για πού; ρώτησε ο Νικόλας μισοκοιμισμένος ακόμη.

— Μα για να πάμε στο Τέμπλο, καί- μένε!

Ο μικρός παπουτσής παρ' όλίγο να θυμώσει. Μα συγκρατήθηκε κι' άρκεσθηκε να έπαναλάβη στην άνουπόμονη άδελφή του τό αξίωμα που είχε πει πριν απ' αυτόν ο Λαφονταίν. «Ότι δηλαδή δέν έχει κανένα λόγο να τρέχη κανείς όταν δέν ξεκίνησε την κατάλληλη στιγμή.

Είχε μαζέψει τις πληροφορίες που του χρειαζόνταν κι' είχε λάβει τα μέτρα του. Τό πρωί στο Τέμπλο γίνονταν περιπολίες, έρχονταν κι' έκαναν επίσκεψη τά μέλη της Κυβερνήσεως, ο διευθυντής της φυλακής. Κοντολογής έπρεπε να περιμένει την ώρα του μεσημερινού φαγητού για να πάη στη φυλακή. Την

ώρα εκείνη τό κρασί θά ήταν έξαιρετικά ευπρόσδεκτο... κι' εκείνοι που θά τό πήγαιναν επίσης.

«— Περίμενε! περίμενε! Όλο να περιμένω!» Με δυσκολία μπορούσε ή Νανέττα να συμμορφωθεί με τη συμβουλή αυτή.

Όσο θέλοντας και μη αναγκάστηκε να υποχωρήσει μπρος στη λογική του διαβολέμενου αυτού Νικόλα, και αφήνοντας τον άδελφό της να συνεχίσει τον ύπνο του, άρχισε, για να περάση γρηγορότερα ή ώρα, να στολίζεται και να ετοιμάζεται για την επίσκεψη που θά έκανε στον Δελφίνο. Κατανύλωσε περισσότερο από μιά ώρα για να χενίση τά όραία της ξανθά μαλλιά που σχημάτιζαν γύρω από τό κεφάλι της ένα χρυσό φωτιστέφανο. Ύστερα φόρεσε ένα φουστανάκι από λευκό περκάλι που τις είχε χαρίσει μιά καλή γειτόνισσα τό περασμένο καλοκαίρι, και πού ή Νανέττα δέν τό φορούσε άλλοτε παρά μοναχά τις Κυριακές, όταν έδινε μαζί με τον πατέρα της περίπατο. Τό φόρεμα αυτό της έρχονταν τώρα κοντό, άλλ' ή Νανέττα είχε φροντίσει να τό ρίξη τον ποδόγυρο και να τό σιδερώσει, κι' έτσι της πήγαινε τώρα μιά χαρά.

Όσο δες αυτές οι προετοιμασίες τέλειωσαν προτού να τελειώση τό πρωινό, και στη Νανέττα φάνηκαν αληθινοί αιώνας, τό πένθιμο αυτό κτίριο έδινε πάντοτε από τό μεσημέρι.

Τέλος οι δώδεκα κτύποι, που με τόση άνουπομνησία περίμενε ή Νανέττα, έσήμαναν στο μοναστήρι των Κορδελιστών. Ο Νικόλας στεκόταν έτοιμος στην πόρτα του μαγαζιού. Ήταν ντυμένος με τά καθημερινά του ρούχα, και μάλιστα δέν είχε βγάλει ούτε καν την πέτσινη ποδιά του που ήταν γεμάτη μπιγιές και τσιρίσια.

Σαν είδε τό λευκό και φρέσκο φορεματάκι της άδελφής του, έξάρωσε τά φρύδια του αλλά δέν είπε τίποτε, και πέρνοντας τό καλάθι με τις μπουτίλλες, έκανε νόημα στη Νανέττα να τον ακολουθήσει.

Τά δυο παιδιά διευθύνθηκαν προς τό Τέμπλο από την όδον Μολαί. Όταν έφθασαν στην πλατεία του Τέμπλου, ή θέα του παλαιού και στυγνού κτιρίου έκανε τη Νανέττα να ντρατριχίσει. Τό Τέμπλο, που τώρα δέν υπάρχει πια γιατί κατεδαφίστηκε κατά τά πρώτα χρόνια

του αιώνας μας, ήταν ένα όγκωδες τετράγωνο οικοδόμημα, επιβαλλόμενο με

«Ξαναπαρουσιάστηκε, κρατώντας στα χέρια τρεις καινούργιες μπουτίλλες...» (Σελ. 91, στ. β').

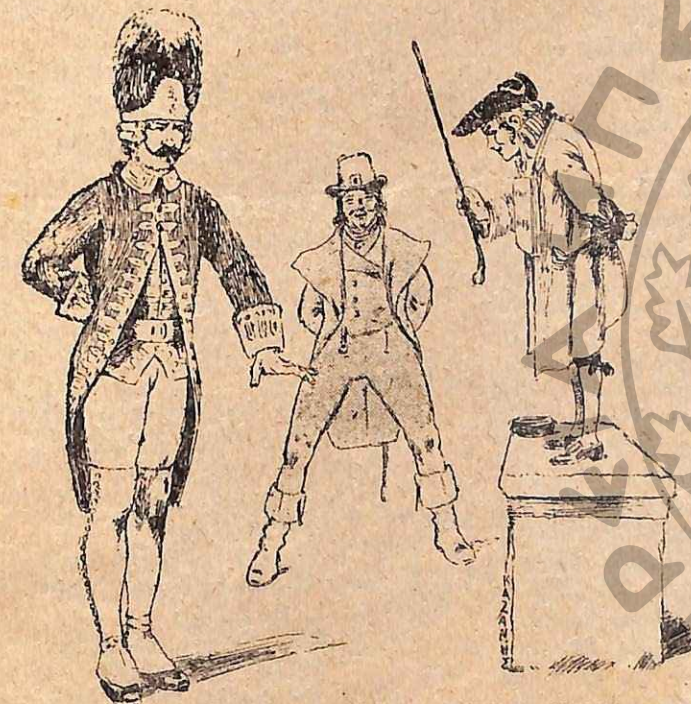
τον όγκο του. Οι τοίχοι του μονάχα είχαν πάχος τριών μέτρων!

Στις τέσσερες γωνίες του είχε τέσσερα πυργάκια κι' ήταν τελείως άπομονωμένο από κάθε άλλο οικοδόμημα. Στην αρχή ή Έπαναστατική Έπιτροπή είχε σκεφθεί να σκάψη γύρω του μιά τάφρο, αλλά παραιτήθηκε απ' αυτή την ιδέα και άρκεσθηκε να έφοδιάσει τις πόρτες του με βαρείες σιδερένιες άμπάρες, που τις είχαν φέρει από τις φυλακές του Σατελέ.

Παρ' όλο που τό είχαν κτίσει οι ιππότες του Τέμπλου (1) για να χρησιμεύσει ως κατοικία των άρχηγών του τάγματος, τό πένθιμο αυτό κτίριο έδινε πάντοτε μιά έντύπωση μυστηρίου και τρόμου, σά να ήταν εύθες έξ άρχής προσωρισμένο για να γίνει φυλακή.

Χωρίς να χασομερήσουν κοιτάζοντας απ' έξω, τά δυο παιδιά διευθύνθηκαν κατ' ευθείαν προς την κεντρική είσοδο που στην πόρτα της στεκόταν ο θυρωρός της φυλακής. Ο θυρωρός αυτός, που όνομαζόταν Ροσέ, ήταν ένας πανύψηλος γέρος, με πρόσωπο που να τό έμπνέει

(1) Σ. τ. Μ. Οι ιππότες του Τέμπλου ή Ναίτες ήταν ένα έκκλησιαστικό ιπποτικό τάγμα που ιδρύθηκε τό 1118 από τους Γάλλους σταυροφόρους. Οι ιππότες του τάγματος όνομαζονταν έτσι, επειδή τό μέρος που τους παραχώρησε ο Φράγκος αυτοκράτορ της Ίερουσαλήμ Βαλδουίνος ο Β' γιά κατοικία τους, έπίστευαν πως βρισκόταν στη θέση του ναού του Σολομώντος.

«Ένας έθνοφρουρός θέλησε ναγγίξει τό Νικόλα δίχως να πληρώσει...» (Σελ. 78, στ. β').

τρόμο, ντυμένος, άγνωστο για ποιο λόγο, με στολή σκαπανέως, έχοντας στο κεφάλι του έναν πελώριο μαλλιαρό σκούφο και κρατώντας στα χέρια του ένα μάτσο κλειδιά που τα κουδούνιζε αδιάκοπα.

Παρ' όλη την επιθυμία που είχε για να μπη στο Τέμπλο, η Νανέττα ένοιωσε έλο της το θάρρος να εξαφανίζεται μπροστά στον άγριάνθρωπο αυτόν.

(Ακολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΜΙΑ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΙΑ

Άγαπητοί μου,

Η ΤΑΝ ένας καιρός, που σχεδόν κάθε απόγευμα ανέβαινα στο Άστεροσκοπείο. Είχα γνωρίσει το νέο του τότε διευθυντή, τον κ. Δ. Αιγινήτη, και πήγαινα να τον παίρνω και να κατεβαίνουμε στην πόλη μαζί. Έτσι έκανα ένα θαυμάσιο περίπατο με σοφή και γλυκομίλητη συντροφιά, αλλά και παρακολουθούσα τις έργασίες που είχαν αρχίσει εκείνο τον καιρό στο Άστεροσκοπείο. Γιατί ο νέος διευθυντής είχε βαλθεί να το κάνει αντίξιο του προορισμού του. Διαρρυθμίζει το έσω-τετικό, έχτιζε παρατηρήματα, έστηνε μηχανήματα κι έργαλεία, κατάρτιζε βιβλιοθήκη, εγγύναζε προσωπικό, εγκαθιστούσε υπηρεσίες. Είχε αναπτύξει μια μεγάλη δραστηριότητα κι έπινοςσε χιλίους τρόπους για να βρίσκη τα χρήματα που του χρειαζόνταν, τότε φιλοτιμώντας την Κυβέρνηση να του δίνη, πότε προκαλώντας δωρεές όμογενών Κι' από μέρα σε μέρα, το παραμελημένο ως τότε ίδρυμα άλλαζε όψη, καλλωπιζόταν, άπλωνόταν, συμπληρωνόταν, ως που, σε λίγα χρόνια, έγινε τώραιο, το πλούσιο, το τέλειο Άστεροσκοπείο που έχομε σήμερα.

Τους παλιούς μου εκείνους περιπάτους τους θυμήθηκα ζωηρότατα προχτές: Είχα πάει στην Ακαδημία, όπου γιορταζόταν μ' όλη την επισήμότητα η τεσσαράκονταετία του κ. Αιγινήτη στη διεύθυνση του Άστεροσκοπείου, που ο ίδιος το διευθύνει ως σήμερα. Συνάδελφοι και παλιοί μαθητές του, ακαδημαϊκοί, καθηγητές, πρυτάνεις, εξιστόρησαν με ωραίους λόγους τη δράση του στα σαράντα αυτά χρόνια. Μίλησαν για τα έπιστημονικά του έργα, για την αναδιοργάνωση που έκανε στο Άστεροσκοπείο, για την έδρωση Μετεωρολογικών Σταθμών σ' όλη την Ελλάδα, για τις άλλες, επίσης πολύτιμες, υπηρεσίες που πρόσφερε στην Έπιστήμη και στην Κοινωνία — στην Πατρίδα γενικά — και τέλος για την έδρωση της Ακαδημίας, που κι αυτή, καθώς ξέρετε, είναι έργο του κ. Αιγινήτη. Έστερ' από τους άξιους αυτούς πα- νηγυρικούς ρήτορες, ανέβηκε στο ακα-

δημαϊκό βήμα ο ίδιος ο έορταζόμενος για να τους ευχαριστήσει. Και με την αλγήθεια, μίλησε ωραιοτέρα, ευγλωττότερα και συγκινητικότερα απ' όλους! Είπε πως η Τεσσαράκονταετία αυτή είναι σαν ένας σταθμός, απ' όπου έπρεπε να ρίξη κι' αυτός ένα βλέμμα προς τα πίσω, προς την ως σήμερα ζωή και δράση του. Οι πανηγυριστές του τον χαιρέτησαν σαν ένα μεγάλο έπιστήμονα, που δεν περιόρι- σήθηκε να προσθέσει κάτι στην έπιστήμη του, αλλά κοίταξε να κάμη στον τόπο κι' όσο καλό έδινε απ' τα χέρια του. Ο κ. Αιγινήτης δεν είπε τίποτα για το πρώτο. Άφησε το έπιστημονικό του έργο να το κρίνουν — όπως και το έκριναν — οι άλλοι. Τους ευχαρίστησε μόνο για την ευμενή κρίση. Το δεύτερο όμως το παραδέχθηκε και στάθηκε σ' αυτό. Κι' είπε, ανάμεσα σ' άλλα, πως με γάλο ο άνθρωπος δεν μπορεί — ούτε χρειάζεται — να είναι ο καθένας, καλοί όμως, χρήσιμοι στην κοινωνία και στην πατρίδα, μπορούμε και χρωστούμε νάμαστε έλοι μας.

Ένας απ' αυτούς στάθηκε κι' ο κ. Αιγινήτης. Δεν έσταύρωσε τα χέρια, δεν όπισθοχώρησε μετά τις πρώτες προσπάθειες άπογοητευμένος κι' αποθαρρημέ- νος, δεν άδιαφόρησε, δεν είπε: «έγώ θά διαρθώσω το ρωμέϊκο»; Άλλά πολέμη- σε, αγωνίσθηκε να νικήση τα έμπόδια που του παρουσιαζόνταν απ' όλες τις με- ριές, και προσπάθησε να διορθώση αυτό το ρωμέϊκο όσο μπορούσε. Δεν είχε Άστεροσκοπείο; Του έκαμε Άστεροσκοπείο. Δεν είχε Μετεωρολογικούς Σταθμούς; Του έκαμε Μετεωρολογικούς Σταθμούς. Δεν είχε Στατιστικές για να μελετά το κλίμα του, να προβλέπη τον καιρό, να υπολογίη τη ναυτιλία και τη γεωργία; Του έκαμε Στατιστικές. Δεν είχε Σειсмоγράφους, Βροχόμετρα και κα- θεζίς; Του έκαμε απ' όλα. Δεν είχε, τέλος, Ακαδημία; Του έκαμε κι' Ακαδημία.

Μπορεί κανείς τώρα να φαντασθή τί έμπόδια είχε να υπερνικήση ο κ. Αιγι- νήτης, για το καθένα. Έλλειψη από υ- λικά μέσα — γίνεται τίποτα χωρίς χρή- ματα; — προλήψεις, μικροφιλοδοξίες, αν- τιδράσεις, ένα σωρό. Τα έμπόδια τελος πάντων που συναντά κάθε καλός άνθρω- πος που κάτι θέλει να κάμη, άπάνω-κάτω παντού, και προπάντων έδω στην Έλ- λάδα... Κι' ως πάρομε για παράδειγμα την έδρωση της Ακαδημίας. Από χρό- νια ο κ. Αιγινήτης την είχε στο νου του, τη μελετούσε και προσπαθούσε να την πραγματοποιήση. Άδύνατο! Όλοι του έλεγαν: «Τι Ακαδημία θά κάμουμε άφου δεν έχουμε Ακαδημαϊκούς;» — «Μά έχουμε τόσους καλούς έπιστήμο- νες...» — «Μπιά! και ποιους θά πρωτο- βάλουμε; Μπορούμε να τους βάλουμε έλους;» — «Όσους άξιζουν». — «Ναί, κι'

οι άλλοι που θά μείνουν έξω;...». Τα ίδια, τα αιώνια που έλεγαν, κάθε φορά που έπρότεινε κάποιος να γίνη Ακαδη- μία, από την έποχή ακόμα του Όθω- νος. Άλλά ο κ. Αιγινήτης δεν άπαράτησε το σχέδιό του. Και στην πρώτη ευκαι- ρία το πραγματοποίησε. Ήταν έπι Παγ- κάλου, όταν έγινε Έπουργός τη; Παι- δείας. Ένα δικτατορικό διάταγμα και το προαίώνιο ζήτημα τελείωσε. Η Ακα- δημία έδρύθηκε, αναγνωρίσθηκε, προκο- δοτήθηκε, στερεώθηκε, και σήμερα έ- χουμε στην Ελλάδα και τον χρησιμώ- τατο αυτόν θεσμό, το ίδρυμα που συγ- κεντρώνει την έπιστημονική έρευνα και προάγει όλη την πνευματική κίνηση, προκαλώντας, βραβεύοντας, αμείβοντας τα καλά έργα και τους άξιους εργάτες, είτ' έπιστήμονες, είτε λογοτέχνες, είτε καλλιτέχνες.

Έτσι νικούσε όλα τα προσκόμματα ο κ. Αιγινήτης, που δεν είναι μόνο ένας μεγάλος άστρονόμος, αλλά κι' ένας κα- λός άνθρωπος με την πλατύτερη σημα- σία της λέξης. Άς ξαναπούμε τα λόγια του κι' ως τα χαράζουμε στ' νου μας βαθιά: Μεγάλος δεν μπορεί να είναι ο καθένας; καλοί άνθρωποι όμως μπορούμε νάμαστε έλοι μας!

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΧΑΙΔΑ ΜΥΡΙΑ

Η ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ο Μάρκ Τουάιν, έπείρφημος Άμε- ρικανός εθνογράφος, διηγήθηκε κά- ποτε την άνωκάλυψη της Αμερικής έτσι: «Όταν φάνηκε στον όρίζοντα γή, ο Χριστόφορος Κολόμβος είπε στο πληρω- μά του, που ήταν έτοιμο να στασιάση: — Δεν σας τ'έλεγα; Νά, ή Αμερική! Σε λίγο φτάνουμε! — Δεν είναι αυτή ή Αμερική! το έ- λεγαν οι έξαγριωμένοι ναύτες. Μας γελάς!

— Όχι, παιδιά μου, αυτή είναι! — Δεν είναι! — Πολύ καλά! Κάμετε ακόμα λίγη ύπομονη και θά ιδήτε.

Οι ναύτες κάνουν ύπομονη και το πλοίο φτάνει στη γή εκείνη. Κάμποσοι ίθαγενείς είχαν μαζευτεί στην παραλία και το κοίταζαν με πε- ριέργεια.

— Έ! παιδιά! τους ρωτά ο Κολόμ- βος. Αυτή έδω δεν είναι ή Αμερική; — Μάλιστα! το άπαντούν.

— Βλέπετε λοιπόν; κάνει στους ναύ- τες του θριαμβευτικά.

Τώρα τον ρωτούν κι' οι ίθαγενείς: — Άμή σεις ποιάς είστε; Μήπως ο Χριστόφορος Κολόμβος;

— Ναί, τους άπαντά, έγώ είμαι.

Κι' οι ίθαγενείς μεταξύ τους σιγά: — Πάει στο διάβολο! μ'ας άνακά- λυψ' αν'!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Π Ο Θ Ο Ι

Πώς λαχταρώ μια θάλασσα πα- ντού. Δυσή άπέραντα, λίμνες σαν κρύσταλλο λείες άπλώνονται έ- κει πέρα. Οι άνθρωποι, που κα- τοικούν στο νησί, έχουν μάτια δόλωφα και στα χείλη τους εί- ναι ζωγραφισμένο το θείο χα- μόγελο της καλοσύνης.

Τη θεική γαλήνη, που άπλώ- νεται σ' όλη τη φύση, που και που τη διακόπτει κανένα ύπερο- χο τραγούδι.

Κι' είναι τόσο θείο αυτό το τραγούδι, τόσο μαγευτικό! Νο- μίζεις πως το ψάλλουν χιλιάδες στόματα άγγέλων, δοξάζοντας τον Πλάστη.

Πέτα λοιπόν, βαρκούλα μου, γίνε πουλι γοργόφτερο, να βρού- με τη γαλήνη, που τόσο έπιθυ- μεί ή πονεμένη μου ψυχή. Κι' αν τύχη και στο δρόμο μας βρού- με φουρτούνα άγρια, μη με γυ- ρίσης πίσω, βαρκούλα μου καλή.

Δεν θέλω να ξαναδώ το κό- σμου την κακία κι' ούτε ν' άν- τικρύσω την τόση του φευτιά!

Η άφριμένη θάλασσα ως γίνη μνήμη μου, και σάβανο άτέ- λειωτο το κύμα τάληυρό...

Έντελβάρ

Α Ρ Ρ Ω Σ Τ Ε Σ

Γλυκά τη θάλασσα. Τα κύματα

στερνό τραγούδι να πούν θλιμ- μένο,

για με να σκάψουνε στην άμ- [μουδιά της,

άνανθο μνήμη δροσολουσμένη.

Ξανθή νεράϊδα να μου σφαλίση γλυκά τα μάτια, και λυπημένα

νυφούλα όνειρου να με στολίση, με κρινολούλουδ' άφροπλάσμενα.

Κι' όσες θά νάρχονται σ' αυτή [την άκρη,

ξανθές νεράϊδες μ' άπιστο σήμα από τα μάτια τους πικρό ένα [δάκρυ

ν' άροσταλάξη στ' άνανθο χώμα.

Νά λείει ο κύκνος στερνό τρα- γούδι,

να φέγγουν τ' άστρα χίλια καν- [τήλια,

κι' από τα σύννεφα έν' άγγελούδι νάρθη σιμά μου, και με τα χείλια

Τά πορφυρά του να με φιλήση, και την ψυχούλα μου στ' άσπρα [φτερά,

Άχ! να την πάρη, να πάη να [έψη

κει πώς θρονο μόνο ή Χαρά! Κυρά της Θάλασσας

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Ανάλαφρη βαρκούλα μου, σί- ξε γοργά τα κύματα, για να με

πάς μια ώρα αρχύτερα στη φω- λιά της Ευτυχίας.

Της ηλεμένης αυτής θεάς ή φωλιά είναι ένα όλοδροσο νησί, γεμάτο πανώρια λουλούδια, που

το γλυκό άρωμά τους ξεχύνεται παντού.

Δυσή άπέραντα, λίμνες σαν κρύσταλλο λείες άπλώνονται έ- κει πέρα. Οι άνθρωποι, που κα- τοικούν στο νησί, έχουν μάτια δόλωφα και στα χείλη τους εί- ναι ζωγραφισμένο το θείο χα- μόγελο της καλοσύνης.

Τη θεική γαλήνη, που άπλώ- νεται σ' όλη τη φύση, που και που τη διακόπτει κανένα ύπερο- χο τραγούδι.

Κι' είναι τόσο θείο αυτό το τραγούδι, τόσο μαγευτικό! Νο- μίζεις πως το ψάλλουν χιλιάδες στόματα άγγέλων, δοξάζοντας τον Πλάστη.

Πέτα λοιπόν, βαρκούλα μου, γίνε πουλι γοργόφτερο, να βρού- με τη γαλήνη, που τόσο έπιθυ- μεί ή πονεμένη μου ψυχή. Κι' αν τύχη και στο δρόμο μας βρού- με φουρτούνα άγρια, μη με γυ- ρίσης πίσω, βαρκούλα μου καλή.

Δεν θέλω να ξαναδώ το κό- σμου την κακία κι' ούτε ν' άν- τικρύσω την τόση του φευτιά!

Η άφριμένη θάλασσα ως γίνη μνήμη μου, και σάβανο άτέ- λειωτο το κύμα τάληυρό...

Έντελβάρ

Α Ρ Ρ Ω Σ Τ Ε Σ

Ντρίν... ν... ν... Πιό ά- παίσιος ήχος από το παρατετα- μένο κι' άκνευστικό αυτό ντρίν

του κουνουνιού, που ξυπνά κάθε πρωί τις έσωτερικές, δεν υπάρ- χει στον κόσμο!

Νά είσαι χωμένη σ' ένα ξεστό κρεβάτι, να κοιμάσαι ήσυχα, ή να είσαι ξαλωμένη, προστατευ- μένη από το κρύο, να σκέπτε-σαι, να όνειροπολής με την ήσυ- χή σου, να νοιώθης μια ευχαρί- στηση, μια ξεκούραση, και ξαφνι- κά ένα «ντρίν... ν...» να χαλ- νά πρωί-πρωί — πριν φέξη καλά- καλά — την ήσυχη σου, να σε ξυ- πνά, να σε φέρη από τη χώρα των όνειρων στην πραγματικό- τητα, να κόβη το νήμα των σκέ- ψών σου, να σ' αναγάζη ν' ά- φήσης το ξεστό σου κρεβάτι, που είναι τόσο ποθητό το χειμώνα με το κρύο, ή, αυτό δεν υποφέ- ρεται!...

Ά, φίλοι μου! Όποιος από σας δε βρέθηκε στην τόσο τρα- γική περίπτωση αυτή, δεν θά μπορούέη ν' αναλογισθή όλη τη φρίκη και την τραγικότητά της.

— Ούφ! Πώς σηκώνονται τώρα;

— Μήσηκώναςαι! Άπλοστατα.

— Χμ! Σόν κοτάς, άς παρα- βής τον διαβολέμενο κανονισμό.

— Πες πως είσαι άρρωστη...

— Άρρωστη; Μ' άφου είμαι έντελώς καλά; Δηλαδή όλα κα- λά μου είναι και το μόνο που μ' ένοχλεί είναι, ή σκέψη ότι πρέπει να σηκωθώ. Και κάνει τόσο κρύο. Τρίζουν τα δόντια μου!

— Έ! Νά λοιπόν! Τη βοή- κες την άρρώστεια! Η ένόχλη- ση αυτή που σου φέρει ή σκέψη πως θά σηκωθής, είναι μια άρ- ρώστεια κι' αυτό. Μήπως κάθε ένόχληση δεν είναι άρρώστεια;

— Καλά λές! Μπορώ να μεί- νω στο κρεβάτι μ' αναπαυμένη τη συνείδηση...

Είναι αλήθεια λιγάκι παρά- ξενη ή ιατρική αυτή διάγνωση, άλλ' ή καταλληλότερη για τιν περιστάση... Το άναρρωτήριο κι' οι κοιτώνες γέμισαν από άρ- ρωστες. Ήταν μετρημένες οι γεν- ναίες που άφήψαν το κρύο κι' άποφάσισαν να σηκωθούν. Η οικονομός, στο άνείκρυσμα του πλήθους των άρρώστων, σταυρο- κοπιέται.

— Μά τί πάθανε αυτά τα παι- διά, Παναγίτσα μου!

— Είμαι άρρωστη... δηλαδή όχι μεγάλα πράγματα... Μά εί- μαι άρρωστη...

— Για να σε δώ... Φαίνεται άρκετά καλά, θά μπορούσες να σηκωθής.

— Όχι! δηλαδή... είμαι πο- λύ άρρωστη... μά... μά ήθε- λα να πω πως δεν έχω ανάγκη από γιατρό και φάρμακα. Άλλά άδύνατο να σηκωθώ.

Άπελπισμένη από την πληθώ- ρα των άρρώστων κι' από την άλλόκοτη εξέγηση της άρρώ- σταις των, ή οικονομός είδο- ποιεί τη διεύθυντριά.

Σε λίγο έρχεται...

— Πώς! Πώς! άρρωστες!... Τα καίμενα τα κορίτσια! Αυτός ο έλεεινός καιρός φαίει. Δεν νο- μίζετε — λέει υγρονώντας στην οι- κονόμο — πως δεν θά τους έβλα- πτε, αν έπερναν από μια κουτα- λιά ρετανόλαδο;

Κόκκαλο από τη φρίκη οι δυ- στυχισμένες άρρωστες... Ρε- τανόλαδο!... Το φόβητρο όλων των κοριτσιών.

— Άχ! Μπρός βυθός και πί- σω ρέμας, ψυθύρισε άναστενά- ζοντας άπεγνωσμένα μια άρ- ρωστη.

Άφροδίτη της Μήλου

ΤΟ ΣΚΥΛΑΚΙ ΜΟΥ

Ο Νίλς, το μικρό άγαπητό μου σκυλάκι, με το άσπρο και λεπτό σάν μετάξι τρίχωμά του, το μι- κρό και παχουλό σωματάκι του, έχει τη συνήθεια (δεν ξέρω πως να την όνομάσω κακή ή καλή), να συνοδεύη μαζί μου τους φί- λους του απιτιού ως την πόρτα, με την άδύνατη και φοβισμένη φωνίτσα του.

Έκείνη τη μέρα, ο Νίλς κατά τη συνήθειά του έκαμε το ίδιο και στο παιδάκι του μπακάλη.

Άλλά, φαίνεται, βλέποντας το παιδάκι, μικρό, άδύνατο, με τα γυμνά του πόδια, πήρε περισσό- τερο θάρρος, και χωρίς κακή πρό- θεση του χείδενε λίγο τα πόδια με τα νύχια του. Για κακή του όμως τύχη ο μικρός φοβήθηκε και άρχισε να φωνάζει.

Έπρεξε άμέσως στις φωνές του μικρού, κι' άφου το πήρα μέσα, του έπλυνα το γρατζουνι-

σμένο πόδι με σπέρτο και του το έδεσα, βεβαιώνοντας και παρα- καλώντας να μη φοβάται. Αυτό σε λίγο έπαυσε το κλάμμα και πήγε στη δουλειά του.

Νόμιζα ότι αυτή ή υπόθεση τελείωσε, όταν — σε λίγο βλέπω το παιδάκι με το δεμένο πόδι νάρχεται μ' ένα χοροφύλακα.

Πετάχτηκε έξω τρομαγμένη. Ο χοροφύλακας μου λέει:

— Δεσποινίς, θά πάρομε το σκυλάκι σας μια στιγμή και θά το εξετάσουμε στο λυσιατρείο.

Του κάκω παρακαλούσα να παραιτηθούν απ' αυτή την ιδέα και τους βεβαίωνα σχεδόν με δά- κρυα ότι ο μικρός μου Νίλς δεν είχε τίποτα. Στο τέλος άναγκά- στηκε να υποκύψω, και όρχνον- τας μια άγρια ματιά στο παιδά- κι, που σ' όλη αυτή τη σκηνή έ- μινε ζαρωμένο, πήγα να βρω το Νίλς. Ο καίμενος, σά να κατά- λαβε ότι όλη αυτή ή σκηνή γι- νόταν γι' αυτόν, είχε τρυπώσει κάτω απ' τον παλιό καναπέ.

Σαν άκουσε να τον φωνάζω, αυτός που άλλοτε στην πρώτη πρόσκληση έτρεχε άμέσως κοι- νώντας πρόσχαρα κι' έκφραστι- κά την ούρίτσα του, έμινε κρυμ- μένος. Στις έπίμονες όμως προ- σλήσεις μου άναγκάστηκε να προδώση το καταφύγιό του μ' ένα γάααβ... γάααβ, που φα- νέωνε όλη του τη μεταμέλεια.

Έσκυψα και τον είδα στην πιο βαθειά γωνιά του καναπέ να με παρακαλή με τα γλυκά ματάκια του, σά να νάρχε τί τον περίμενε.

Με μεγάλη δυσκολία μπόρεσα ν' άνεμείζω σ' αυτή την άφωνη πα- ράκληση του άγαπημένου μου Νίλς και να τον παραδώσω στην άγκαλιά του μικρού, μη παθόν- τας να παρακαλώ και τους δυο να μη τον κακομεταχειριστούν.

Δεν πέρασε όμως ένα τέταρ- το της ώρας κι' άκούω το άγα- πημένο γαύγισμα πίσω απ' την πόρτα να παρακαλή να του ά- νοίξω. Μόλις του άνοιξα, έτρεξε πάλι να κρυφτεί. Σε λίγο άκούω τη φωνή του μικρού από μακριά να μου φωνάζει:

— Δεσποινίς, μάς έφυγε... μάς έφυγε!

Άναγκάστηκε λοιπόν και για δεύτερη φορά να ύποκεινται τη σκηνή του χορισμού, που μου σπάρανε την καρδιά. Τον πήρα στην άγκαλιά μου, τον χείδενε, ενώ αυτός με παρακαλούσε με όλα τα έκφραστικά μέσα που διέθετε. Τέλος κατόρθωσα να τον ήσυχάσω, και σαν ήμερο κι' άκακο παιδάκι δέχτηκε να το με- ταφέρη στην άγκαλιά του ο μι- κρός, που κι' αυτός τώρα φαί- νόταν μετανοημένος, στο ιατρείο.

Έ, εύτυχως που δεν τράβηξε βάσανα. Ίσα το φόβο που πέρασε.

Τομήνη

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΑ

Όλο χαρά είναι σήμερα ο Άν- νος. Και μήπως έχει άδικο; Ήρ- μόπως έπιτέλους ή μεγάλη ήμέ- ρα, που μια εβδομάδα τώρα με τόση άνυπομονησία περιμένει.

Σήμερα είναι ή γιορτή του μπα-

ρη στροφή. Γενικές πληθυντικοί όπως «των φυλλωσίων σας» «των εκκλησιών σας» και κακόηχες είναι και άδοκιμες στη δημοτική. — «Χαρούμενο άπομνησμερο» της Βαρωνέσσας. Το ζημιώνουν (γερμάτο αίσημα άλλωστε) οι μονότονες όμοιοκαταλήξεις. Κυρίως τὰ υποκοριστικά (κλαράκια—μαλλάκια κλπ.) δεν είναι όμοιοκαταλήξεις που επιτρέπονται σε δόκιμα ποιήματα. — «Σκέψεις» του Ρόδη Οδράνη και του Γεωργίου Αβέρωφ. Σχετικώς με τις σκέψεις, που μου στέλνουν τώρα τελευταία τόσο συχνά οι φίλοι μου, (μόδα, βλέπετε, κι' αυτή) έχω να πω τὰ εξής: Δεν υπάρχει λόγος να συναθροίζουμε τις «σκέψεις» που βρίσκουν δημοσιευμένες εδώ κι' εκεί και να μου τις στέλνουν. Αυτό δεν λέγεται καθόλου λογοτεχνική εργασία. Οι σκέψεις ή πρέπει να είναι δικές τους ή να είναι μεταφρασμένες από τους ίδιους. Δηλαδή, ή να είναι πρωτότυπη εργασία τους ή μετάφραση. . . πρωτότυπη. Διαφορετικά, δεν παρουσιάζουν ως εργασία παρά τον κόπον της συλλογής και της αντιγραφής. — «Σε μία ψυχούλα που πέταξε» της Νεράιδας των Κύνων. Κοινές εκφράσεις και θέμα έπίσης κοινό. Έκείνα τὰ αλεπάλληλα «γιατί-γιατί» είναι αρκετά μονότονα. «Ας δοκιμάσει την τέχνη της και σ' άλλα θέματα. — «Εκατονταετής Ναούσης» του Νουοσπαιδου. Δηλαδή, όχι του Νουοσπαιδου, αλλά ενός γέρου Ναουσιώτη, που τὸ ἀπήγγειλε στην έορτή της «Εκατονταετηρίδος». Αλλά τί θέση έχει αυτό στη Σελίδα μας; Νομίζω άλλωστε ότι δεν έχει καμιά λογοτεχνική αξία. — «Φθινοπωρινό δελτί» της Πριγκιπισσας του Ίδεόδου. Έξασκημένη παρατηρητικότητα και γούστο. Αλλά αρκετές άνωμαλίες στην έκφραση και στη γλώσσα. Οι άναφορικές προτάσεις, που εισάγονται στην καθαρύουσα με τὸ «ὅποιο», ή όποια κλπ.» στη δημοτική εισάγονται με τὸ «πού». Τὰ πράγματα του κόσμου λέγονται «έγκλημα» και όχι «κόσμος». Και τὸ «εις μάτην» ταίριαζει σε φράση δημοτική; — Θά εξακολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΖΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ
Κανένα ψευδώνυμο δεν εγκρίνεται, ούτε άναγνωρίζεται, άν δεν συνοδεύεται από τὸ δικαίωμα, δρ. 10. — Τὰ εγκρινόμενα ή άναγνωσμένα ισχύουν ως την 30 Νοεμβρίου 1931 Όσα συνοδεύονται από Α, άνήκουν σε άγρία και σε ά. σ. ή κορίτσια.
Νέα Ψευδώνυμα: Ναυαρίνο-πουλο, ά. (ΑΣ). Έξερυνητής του Πόλου, ά. (ΚΒ). Άγγελος της Ειρήνης, ά. (ΜΣ). Μαγικό Τοιαντάφυλλο, ά. (ΚΘ). Έστιας, κ. (ΝΚ). Άγις, ά. (ΑΚ). Γλυκοχάραγμα, ά. (ΔΚ). Άζιγιαντέ, κ. (HS). Κού-Κούε-Κλάν, ά. (ΑΑ). Άετός της Έρήςμου, ά. (ΚΚ). Θερινή Αύγη, κ. (ΑΘ). Τοφα-σικό Κουνούπι, ά. (ΝΙΚ). Ρωμάντζο, κ. (...) Κυπριώτικο Άκρογιάλι, κ. (ΟΜ). Στρατόρχης Φός, ά. (:). Δάκρυ της Μοναξιάς, ά. (ΣΒ). Πριγκιπιανή Γαζία, κ. (ΔΚ). Σπασμένη Άδρα, κ. (:).
Άνανεώσεις Ψευδώνυμων: Έλπίζουσα Νεότης, κ. Άγαπημένη, κ. Νέλλη, κ. Άφρικάνα, κ. Μόννα Βάννα, κ. Πού-

πουλο, κ. Άπερος Νίκη, κ. Ρασπουτίν, ά. Λουλούδι της Χαράς, κ. Μοξαμβίκη, κ. Πλάνο Δοξάρι, κ.

Η Διάπλασις ασπάζεται τοδ φίλους της: Σεμέλην (αυτό, καθώς θά είδες, σου ένέκρινα εύχαριστώ για όλα) Κοκκινουσκούφισαν (δ. κ. Ε. Έλαβε τὸ γραμματάκι σου και σ' εύχαριστεί πάρα πολύ) Έσπερον (σου ένέκρινα αυτό τὸ ψευδώνυμο κι' έλπίζω να τὸ τιμήσης και σύ, όπως ο συνδρομητής έκείνος που τὸ είχε στὰ 1882...) Βασίλισσαν του Δάσου (εύχαριστὼ τὸ μπαμπά για τὴν τόσο κολακευτική του κρίση, και φιλὼ τὴν αδελφούλα, που δεν σάφινει ήσυχή άν δεν της διαβάσης τις «Περιπέτειες του Γάτου») Όμορφη Κουκλίτσαν (ὦ, ναί, σοο γέρος και νάναι, τὸν θέλει κανείς τὸν άνθρωπό του, κι' ο θάνατος είναι πάντα δυστύχημα) σε συλλυπομαι και σοο εύχομαι να σε φοιλή πάντα ή εύχή της και τὰ κάμης τὰ χρόνια της έκείνο που με ρωτῆς, δεν μπορὼ να σοο τὸ πὸ: θάταν προδοσία ξένου μουσικοῦ) Μωραϊτάκι (χαίρω πολύ, μά βέβαια, τώρα είναι αρκετά μεγάλα για να μου γράφης) Μελαχροινούλαν (γιατί να μου φανή γελοίο; νά-ξερεις και πόσα άλλα παιδιά δεν διαβάζουν παρά μόνο τὰ φυλλάδιά μου και, φυσικά, από πολλές φορές τὸ καθένα) Κόρη της Έρήςμου (και τὸ δικό σου γραμματάκι με συγκίνησε πολύ «βιολί» και «Διάπλασις» λοιπόν είναι τὰ δυὸ σου αγαπημένα τι καλά!) Μαρίκαν Χατζημιχαήλ (ἀπόδειξη έστειλα) Ήλιогέννητην, Λίον, Άνναμίτλαν, Μαρ. Σ. Ρούβαλη κτλ. κτλ.
Βάσιγκταν, Άρχοντοπούλαν, Φρόσω Γαρουνφαλή, Έξερυνητήν του Πόλου (έστειλα).
Είς δσας έπιστολάς Έλαβα μετὰ την 29 Ιανουαρίου, θάπαντήσω στὸ έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ
ΣΥΝΕΧΕΙΑ του νέου 253ου Διαγωνισμοῦ Λόσεων. Αί λύσεις του φυλλαδίου τούτου είναι δεκταί μέχρι της 31 Μαρτίου.

95. Δεξιόγριφος
Τὸ πρὸτο άπαγορεύει,
Τὸ δεύτερο είναι σχήμα
Πολύ κανονικό.
Και τ' ὅλο ὅποιος γυρεύει,
Άς ψάξη στὸ Αἰγαίο
Για ένα νησί μικρό.
Ρασπουτίν
96. Συλλαβόγριφος
Άρθρο βάζω θηλυκό
Σ' ένα αἰγύπτιο θεό,
Και προβάλλει στη στιγμή
Μία θεά ελληνική.
Χρυσή Καρδιά
97. Στοιχειοτονογριφος
Κάτοικο ὄρεοιο αυτής της γῆς,
Άμφιβολής καταγωγής
Και πρόγονο μαστὸν χάλασα
Και τάκανα ὅλα... θάλασσα,
Τὸν τόνο του ανεβάζοντας
Κι' ένα του γρόμμα βιάζοντας.
Λυσέχαρτο
98. Άναγραμματισμός
Άν από μὴν άντανουμία
Γράψω αντιστροφῶς τὰ στοιχεῖα,
Δυὸ νότες απ' τὴ μουσική
Θάχω τὴν ευρωπαϊκή.
Τζιτζίκι

99. Δικτυωτὸν μετὰ Τετραγώνου
*****=Θαλασσινόν
+++++++=Έντομον
+++++=
+++++=Φυτὸν δηλητηρ.
+++++=
*****=Γυνή τ. Γραφῆς
Και καθέτως τὰ ἴδια.Οἱ σταν-
ροῖ του τετραγώνου: άνω κά-
τοικος ελληνικής χώρας, κάτω
διοικητική διαίρεσις, δεξιὰ άνε-
μος και ἄριστερὰ κάτοικος πα-
γωμένης ευρωπ. χώρας.
(Νέον είδος) **Νάρκισσος**
100. Κρυπτογραφικόν
1234567890=Μυθικόν τέρας
234=Θυγάτηρ Κάδμου
3207890=Νῆσος
48243=Άστερισμός
5917820=Άρχ. βασίλισσα
6490=Ποταμός
71390=Ποίημα
84190=Άρχ. βασιλεὺς
92397062=Νῆσοι
0567890=Σύμβολον

101-105. Πτερωτὸν Γράμμα
Βασιλεὺς της Ἑλλάδος—Νο-
μοθέτης—Κινικός Φιλόσοφος—
Άρχ. ποιητής—Θεολόγος άγιος.
Αἱ λέξεις αὗται έχουν ἓν κοι-
νὸν γράμμα—τὸ πτερωτὸν—τὸ
ὁποῖον άπαντὰ πρῶτον εἰς τὴν
πρῶτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέ-
ραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην και
καθεξῆς.
Βάτραχος Νο 4

106. Άκροστιχίς ἐξ Άντιθέτων
Τάρχικα τὼν αντιθέτων τὼν
κατωτέρω λέξεων άποτελοῦν άρ-
χαῖον θεόν:
μισῶ, σηκώνω, νίκη, τρυφερός.
Άθωο Διαβολάκι
107. Φωνητοτόλιπτον
Γν-π'-μ-ν-θμ-Ζ-σ-δ'-λμ-πν-χ
Ναυτάκι του Θερμαϊκοῦ

108. Γρίφος
τις τις
τις τις
Ιὼ ὅς τις ἦν τις Ρ Σ ἄς
ὅς τις ὅλ' τις
τις τις
Ρωμαῖος Πρίγκιψ

ΛΥΣΕΙΣ
τὼν Πνευμ. Δακτύλ. του φύλ. 46

637. Ιωάνς (ή, ὢν, ἄς.)—638.
Άρταφέρνης (Άρτα, φέρνεις.)—
639. Τίτος-μῦμος.—640. Χιλή-
χελή.—641. Η Άϊος, τὸ ἴον.—
642. Α ΕΥ Τ ΑΡΑ
Τ Σ Μ ΑΡΓΙΑ
Ο Τ Ο ΑΣ ΠΑΣΙΑ
Σ Υ Ρ Ο Σ ΑΡΤΕΜΙΣΙΑ
Α Α 644. ΑΙΣΩΝ (Ι-
νὼ, Σαίς, Άσαν-
νά,Ναί=ΙΑΣΩΝ)
—645-648, 1, Τὸ κάπτα. 2, Τὸ
ζήτα. 3, Τὸ ὕψιλον. 4, Τὸ μί.—
649-653. Διὰ της ΑΠΟ: άναπο-
λὼ, άποχή, κάποιος, άπορία,
ἀπόλυτος.—654. ΟΩ-Η-Ω (Όρ-
κω μὴ χρῶ) ΑΓ-ΔΣ (Λέγε εἰ-
δές). Αἱ λέξεις της Άκροστιχι-
δος: Όλυνθος. ΟΥγία, Ηδῆ,
ΌΣτε.—655. Άγαπῶ τὴν Διά-
πλασιν (ἀγ ἀπ' ο, τιν δια πλα,
σύν.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἔως 10 τὸ πολὺ λέξεις μετὰ ἄπλα
στοιχεῖα δρ. 6, τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέ-
ραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις,
μετὰ 60 δε στοιχεῖα λεπτά 70 και με
εφαλαία δρ. 1. Ό χωριστὸς στίχος δρ. 3.
Οἱ μὴ συνδρομηταί πληρώνουν τὰ διπλά.
Η προπληρωμή είναι άπαραίτητη.

/ ΑΑ'—118/
ΧΑΡΑΥΓΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΙΑΣ
Υπεφύφη για τὰ πρῶτα

/ ΑΑ'—119/
Πρωτοπαίνοντας στὸ Διαπλάσκόκομο
τὸ ἀλληλογραφῶ μετὰ τὰ μεγαλύτερα Δια-
πλάσκούλα ες. Δίσις: Ίουλιαν Δαλεζίου,
Χαριλάου Τρικούπη 94, Άθήνας. Διὰ:
Βελιώτικο Φοιτητάκι

/ ΑΑ'—120/
Άλληλογραφῶ, ἀντάλασσω τετραδιάκια.
Δίσις: Έμμανουήλ Καραγιάννη, διὰ
Γ. Μυτιλήνη. **ΓΑΥΚΟΧΑΡΑΓΜΑ**

/ ΑΑ'—121/
Άλληλογραφῶ μετὰ δούλες: ἀντάλασσω
Α. Μ. Μυστικά και κάρτες ἠθοποιῶν. Στεί-
λατε: Ανδία Έρσα. Κοκκίνου, Δευκαλίου-
νας 58, διὰ Θεττιῶς, Βόλον. **Θεττις**

/ ΑΑ'—122/
Βασίλισσα τῶν Ρέδων, οἱ ὅροι διαρ-
κῶς αντιστρέφονται, δεν έννοοιν να
μείνουν οἱ ἴδιοι. **Πεύπουλο**

/ ΑΑ'—123/
Λιάνα, τὸ Παρίσι φέρει άμνησιαν;
Πεύπουλο

/ ΑΑ'—124/
Αύαα... Έφθασαν ΑΖΙΓΙΑΝΤΕ και
ΚΟΥ-ΚΟΥΕ-ΚΑΑΝ. Τρεχάτε, βρεστε τους
ΑΖΙΓΙΑΝΤΕ και ΚΟΥ-ΚΟΥΕ-ΚΑΑΝ

/ ΑΑ'—125/
Ο κεραυνός σου, Σόλλογε Κεραυνέ, δεν
καταδείχτηκε να κἀν ἓνα... Λυσέ-
χαρτε (Διαπλ.—Λυσέχαρτε όχι Μπόικος)

/ ΑΑ'—126/
Εἰ τῷ θλιβερῷ θανάτῳ του πατρός του
προσφίλους μας Ριγολέτου θερμῶς
συλλυπούμεθα. **Μυρεβόλος Άνδρες**

/ ΑΑ'—127/
Άλληλογραφῶ μετὰ νέους-ας Διαπλάσκό-
κομου. Άπευθυνθήτε Νικόλαν Μανίκα
(Γιρέττα), Στρατῶνιον—Χαλδιδική.

/ ΑΑ'—128/
Ψηφίστε τὸ ὁμορφότερο εφετινὸ ψευ-
δώνυμο. **ΝΥΦΟΥΑΑ Τ' ΟΥΡΑΝΟΥ**

/ ΑΑ'—129/
Δεν ἄλληλογραφῶ μετὰ ἄλλους, Προτεί-
ναντας εύχαριστῶ **Κυρά της Θάλασας**

/ ΑΑ'—130/
ΕΝΟΙΑΣΤΟΝ ΑΠΑΧΝΗ.
ΧΡΥΣΟΝΕΙΡΟ, ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΕΝΙΟ ΔΑΚΡΥ,
ΑΥΓΗΝ ΡΟΔΟΥ και ΑΙΜΑΤΟΒΑΜΜΕΝΗΝ ΔΟΞΑΝ,
θα τὰ υποστηρίξουμε θερμά.

**Μικρομέγαλη, Δάκρυ Χαράς, Νταί-
ζινο, Δικηγορίνα, Λεπτεύλα, Βελιώ-
τικο Φοιτητάκι.**

/ ΑΑ'—131/
Αντάλασσω τετραδιάκια μετὰ κάθε ευγενί-
κη ψυχῇ. Περιμένω. Δίσις: κ. Κώσταν
Καραδήμαν. Πάστ-Ρεσάντ. Χαλκίδα.

Διὰ: **Βάσιγκτων**
/ ΑΑ'—132/
Κοσμοκράτωρ, δεν είμαι Μαρτάνη.
Φτερωτή Βαρκούλα

/ ΑΑ'—133/
ΟΥΛΟΥΑΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ στὸ Δη-
μοψήφισμα.

/ ΑΑ'—134/
Ο άκατανίκητος Σόλλογος «ΚΕΡΑΥ-
ΝΟΣ» εξακολουθεῖ τὰ κεραυνόβολή-
ματά του: Δροῦλα = Παντελίδου, Κρ.
Άστέρι = Θεοδωρίδου, Ναουσπαιδο =
Πεχλιδάνος, Μασκίτ = Μόσχου, Φαρω =
Καλογραῖς, Βέγας = Φίτζιος, Ζέφυρε, επιφω-
σασσέμεθα, Κάτω οἱ ψευδοσόλλογοι. Ζήτη
ὁ «ΚΕΡΑΥΝΟΣ».

/ ΑΑ'—135/
Γενομένης πυρκαϊῆς άπετερωθήσαν:
Σαῖς Πεταλούδισας = Μαρτάνη, Χειμε-
ροκνηγός = Ζαδατάρης, Λίνος = Παπα-
δρουσιώτης, Φαραῶ = Γερακάρη. Τους οἰ-
κείους συλλυπούμεθα. **ΡΙΓΟΛΕΤΟΣ**

/ ΑΑ'—136/
Εἰ βρεθῇ εἰς τὴν Πλατεῖαν Άνδρου με-
γάλη κεφαλή. Έξηκριδῶν δτι άνηκε
στὸν Γκαίτε = Κοσμοκράτωρ = Μαστρο-
δήμας = κεφαλάς. **Οἱ Πύγντε**